4 ՕԳՈՍՏՈՍ 1998 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ #140 (1645)

Ազգ
Azg
armenian daily

Ալիեւը Ռոբերտ Քոչարյանին հրավիրել է մասնակցելու Բաքվի միջազգային համաժողովին

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես տեղեկացրին ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչությունից, նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի անունով ստացվել է Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հրավերը մասնակցելու ս.թ. սեպտեմբերի 7-8-ը Բաքվում կայանալիք միջազգային համաժողովին, որը կազմակերպվում է եվրոպական միության հովանավորությամբ եւ նվիրված է Եվրոպա-Կովկաս-Ասիա ՏՐԱՍԵԿԱ տրանսպորտային միջանցքի ստեղծմանն առնչվող խնդիրների քննարկմանը:

ՏՐԱՍԵԿԱ ծրագրի նպատակն է ստեղծել տրանսեվրասիական ճանապարհային ցանց, որը Եվրոպան Կովկասով կկապի Կենտրոնական Ասիային, դրանով իսկ կխթանի մեր տարածաշրջանում տնտեսական համագործակցությունը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՌԱԿ-ը դատապարտում է 100 մլն դրամ օգնության տրամադրումը «խորհրդարանական» կուսակցություններին

Հանրապետական մամուլն վերջերս տեղեկացրեց, որ 1995 թ. հուլիսի 5-ի ոչ արդար ընտրությունների արդյունքում ձեւավորված Ազգային ժողովի կողմից ընդունված «1998 թ. պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքի հիման վրա կառավարության որոշումով այդ նույն ընտրություններում հինգ եւ ավելի տոկոս ձայն հավաքած «Հանրապետություն» բլոկի եւ այլ կուսակցություններ վերջերս արժանացել են «նյութական աջակցության» ոչ ավել, ոչ պակաս 100 մլն դրամի չափով:

Ըստ էության, Ազգային ժողովում տեղ գտած մի շարք կուսակցություններ իրենք իրենց «պարգեւատրել են» կեղծիքներով եւ չարաշահումներով ձեռք բերած ձայների համար, այն էլ ժողովրդի հաշվին, որին նախկին ռեժիմի հակաժողովրդական «ճինիչ» քաղաքականությամբ եւ իրենց «օրինաստեղծ աշխատանքով» հասցրել են սոցիալ-տնտեսական եւ քաղաքահոգեբանական ծանր կացության:

Սա է այդ «օրենքը ստեղծողների» եւ նրանց աջակցողների քաղաքական նկարագիրը, արդարության ըմբռնումը:

Եթե ավելացնենք, որ քիչ ժամանակ է մնացել ՀՀ Ազգային ժողովի լիազորությունների լրանալուն եւ նոր խորհրդարանի առաջիկա ընտրություններին, ապա պետական բյուջեի հաշվին օգնության պատրվակով «ինքնաֆինանսավորման այս քաղաքական երեւույթի» հեռու գնացող նպատակներն ավելի հստակ են դառնում:

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության դիվանը դատապարտում է այդ գործարքն ու գործելակերպը եւ կոչ է անում ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին չվավերացնել կառավարության այդ որոշումը, առաջարկելով ԱԺ-ին վերանայել այդ մասով համապատասխան օրենքը եւ հրաժարվել «նյութական աջակցությունից» այն տրամադրելով սոցիալապես անապահով խավերին:

Ինչ վերաբերում է կուսակցություններին աջակցելու հարցին, ապա նախ պետք է ապահովել արդար խորհրդարանական ընտրություններ եւ հետո միայն փորձել լուծել (եթե երկրի վիճակը ներում է) ԱԺ-ում ներկայացված կուսակցություններին «նյութական աջակցություն» ցուցաբերելու խնդիրը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՌԱՄԿԱՎԱՐ
ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԴԻՎԱՆ

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Միացյալ հայկական ֆոնդն օգնում է ժողովրդին, ոչ թե իշխանությանը

«Գիտենալով Հայաստանի կացությունը, ժողովրդի անվճարունակությունը, մեր նպատակը բարեգործությունն է, ժողովրդին անվճար դեղորայք հասցնելը», ասաց Միացյալ հայկական ֆոնդի գործադիր տնօրեն Հարութ Սասունյանը Սամուելի ազգային ակումբի «Սփյուռք» ծրագրի շրջանակներում երեկ լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ: Հուլիսի 31-ին Երեւան ժամանած Միացյալ հայկական ֆոնդի 100-րդ հոբելյանական թռիչքի վերաբերյալ կառավարության կենտրոնական մարդասիրական օգնության հանձնաժողովի նախագահ Արա Ասլիկյանը նշեց, որ ցանկացած բարեգործական ծրագրեր ներկայացնող կազմակերպության համար սա բացառիկ երեւույթ է, քանի որ ականատես եղանք 100-րդ եւ անմիջապես մեկ օր հետո՝ 101-րդ չվերթին: Այս տարիներին ընդհանուր առմամբ 240 մլն դոլարի արժողությամբ ապրանքներ են ներկրվել հանրապետություն, որոնք հիմնականում ուղղված են եղել կարեւորագույն բնագավառներին: Հարութ Սասունյանը սկզբից եւեթ նկատեց, որ խնդրել եւ շարունակում է խնդրել կառավարությանը լինել հետեւողական, որպեսզի չարաշահումներ չկատարվեն եւ այս է նպատակը, որ օգնությունը մշտապես փոխանցվում է պաշտոնական աղբյուրների միջոցով: Այնուհետեւ մանրամասն ներկայացնելով կազմակերպչական աշխատանքները, տեղեկացրեց, որ ամերիկյան որեւէ կազմակերպություն, եթե առաջարկում է մեծաքանակ դեղորայք, ապա համապատասխան գրության միջոցով ՀՀ առողջապահության նախարարությունը տեղյակ է պահվում դեղերի ցանկի եւ ժամկետի մասին: Եթե այդ թվում

կան դեղեր, որոնք կարող են թողնել հետեւանքներ, հիմք է ընդունվում մասնագետի կարծիքը: Հայաստան են ուղարկվում միայն այնպիսի դեղեր, որոնք օգտակար են եւ պահանջարկը մեծ է: Այդ իսկ առումով նախընտրելի են երկարաժամկետ դեղամիջոցներ: Ըստ Սասունյանի, ոչ բոլոր դեղերն են անվճար ձեռք բերվում:

Տես ► էջ 2

Լանջաղբյուր գյուղի բնակչուհին՝ հեղեղի զոհ

ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Գեղարքունիքի մարզի համանուն գյուղի բնակիչները դեռ չէին հասցրել բուժել մեկ տարի առաջ տեղի ունեցած հեղեղի վնասների հետեւանքները, երբ հուլիսի 31-ի երեկոյան, շուրջ 3-ժամյա հորդառատ անձրեւից հետո վարարած հեղեղատարը իր ճանապարհին նորից քշեց-տարավ կարտոֆիլի, կաղամբի, հացաբույսերի ցանքեր, գյուղամիջյան մեկ կամուրջ, ցանկապատեր, կիսակառույց շինությունների բետոնյա պատնեշներ:

Հեղեղից եւ ուժեղ կարկտահարությունից տուժել են նաեւ Գավառի տարածաշրջանի Լանջաղբյուր, Ծաղկաշեն, Սարուխան, Գանձակ գյուղերի ցանքատարածությունները: Մոլեգնած տարերքի ալիքին զոհ է գնացել Լանջաղբյուր գյուղի բնակչուհի, 4 անչափահաս երեխաների մայր, 30-ամյա Անահիտ Ասատրյանը:

Աղետի պատճառած վնասների մասին տեղեկացվել է ՀՀ կառավարությունը, իսկ մարզպետարանի համապատասխան հանձնաժողովը ճշգրտում է վնասի չափերը:

Քաղաքապետարանի մուտքը բաց է բոլորի համար

Երեւանի քաղաքապետ Ս. Աբրահամյանի ս.թ. հուլիսի 31-ին ստորագրած «Երեւանի քաղաքապետարանի վարչական շենքի պահպանության մասին» կարգադրության համաձայն, այսուհետեւ Երեւանի քաղաքապետարանի շենք այցելուների մուտքն աշխատանքային ժամերին ազատ է:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ
ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ
ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԲԱԺԻՆ

Ըստ «Նյու Յորք թայմսի», հրեաների համատարած առաջխաղացում Ռուսաստանի քաղաքական ասպարեզում

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Խորհրդային Ռուսաստանում տարածված էին հակասեմիտական տրամադրությունները, եւ ներկայիս որոշ պաշտոնյաներ այսօր էլ դժկամությամբ են բացահայտում իրենց հրեական ծագումը, այդ թվում եւ ՌԴ արտգործնախարար Պրիմակովը, գրել է «Նյու Յորք թայմսը»: Սակայն թերթը միաժամանակ նշում է, որ իրենց հրեական ծագման նկատմամբ ռուս քաղաքական գործիչների դյուրազգացությունը աստիճանաբար սկսում է վերանալ: «Դա ակներեւ էր նախընտրական պայքարում, երբ բարեփոխամետ Գրիգորի Յավլինսկին ծայրահեղ ազգայնական Ժիրինովսկուն բացահայտորեն ասաց. «Երկուսս էլ կիսով չափ հրեա ենք, թեեւ միայն ես եմ դա ընդունում»: Չուբայսի ու Բերեզովսկու անունները նշված են Ռուսաստանի հրեական հանրագիտարանում: Էներգետիկայի հատվածի բարեփոխումների համար Ելցինը Նեմցովին նշանակեց փոխվարչապետ, եւ անակնկալորեն Կիրիենկոյին դարձրեց վարչապետ»:

Տնտեսական ճգնաժամի պայմաններում Ռուսաստանի քաղաքական ասպարեզում հրեաների համատարած առաջխաղացումը, ըստ թերթի, վկայում է մշակութային իրական բարեփոխումների եւ հակասեմիտիզմի վերացման մասին: «Նյու Յորք թայմսը» վկայաբերում է ԱՄՆ պետքարտուղար Մ. Օլբրայթի այն արտահայտությունը, թե «հրեական ծագումը թերություն կամ հաշմություն չէ եւ դրանից չպետք է կաշկանդվել»:

Ֆրանսիական որոշ պարբերականներ շարունակում են տագնապալի համարել ԱԺ-ի ընդունած բանաձեւը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՁԱՅՆ: Ֆրանսիայի ԱԺ-ի մայիսի 29-ի բանաձեւը Սենատում քննարկվելուց առաջ երկրի պետական ու քաղաքական շրջանակները եւ ֆրանսահայությունը սպասողական լռություն են պահպանում, մինչդեռ որոշ պարբերականներ իրենց հրապարակումներում երկրի տնտեսության համար խիստ մտահոգիչ ու տագնապալի են համարում ԱԺ-ի այդ որոշումը: Մասնավորապես, ճարտարարվեստի ու միջազգային առեւտրի պաշտոնաթերթ «Մոսի» պարբերականը նշում է, որ մինչեւ մայիս ամիսը ֆրանս-թուրքական փոխանակումները երբեք այդքան ծավալուն չէին եղել: «Թուրքիայում աշխատում են 220 ֆրանսիական ընկերություններ: Եվ Թուրքիան անցած տարի Ֆրանսիայի թվով 2-րդ գործընկերն էր սպառազինության ոլորտում: Անկարան հույսով էր Եվրոմիությանը անդամակցելու գործում աջակցություն ստանալ Ֆրանսիայից: Եթե Սենատը ընդունի ԱԺ-ի բանաձեւը, ապա երկկողմ կապերը լրջորեն կվնասվեն»: Նույնաբնույթ հոդվածներ են հրապարակվել նաեւ «Ֆիգարո» եւ «Մոնդ» թերթերում:

ԵՐԵՎԱՆ

Մարտի էին ելել վարորդները

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հանրապետության հրապարակում երեկ արտասովոր եռուզեռ էր. այստեղ յուրատեսակ անշարժ շքերթի էին ելել եւ կարգապահ զինվորների պես երկու շարքով կողք-կողքի շարվել KB3 մակնիշի մոտ 50 մեքենաներ, որոնց վարորդներն իրենց անհամաձայնությունն էին հայտնում քաղաքապետարանի հուլիսի 23-ի որոշման դեմ, որով «ուղեւորափոխադրման քաղաքային մանիպուլացիայի տրանսպորտային միջոցներ», համապատասխան վարորդական իրավունք չունեցող եւ սահմանված կարգով տեխնիկական զննում չանցած «տնտեսավարող օբյեկտներին» արգելվում է ուղեւորափոխադրումներ իրականացնել ոչ ուղեւորատար տրանսպորտային միջոցներով: Խոսքը մասնավորապես վերոհիշյալ այսպես կոչված մեկ դռնանի ավտոբուսների մասին է, որ խորհրդային անցյալում օգտագործվում էին առանձին ձեռնարկությունների աշխատակիցների տեղափոխության, բայց ոչ կանոնավոր երթուղիներ սպասարկելու նպատակով, իսկ հետխորհրդային Հայաստանի տնտեսական ճգնաժամի պայմաններում փրկեցին հետիոտնին, որն ստիպված էր ոտքով անցնել հսկայական տարածություններ քաղաքային տրանսպորտային ցանցի անմխիթար վիճակի պատճառով:

Տես ► էջ 3

Անհիմն ահազանգ նախկին նախագահի նստավայրից

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Օրերս որոշ լրատվամիջոցներ տարածել էին մի հաղորդագրություն, ըստ որի հուլիսի 30-ին կրակոցներ էին եղել Հայաստանի նախկին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին ժամանակավորապես տրամադրված նստավայրի ուղղությամբ: ՆԳ եւ ԱԱ նախարարությունից հայտնեցին, որ հաղորդագրությունը հիմնված է չստուգված լուրերի վրա: Նախարարության հասարակայնության հետ կապերի եւ լրատվության վարչությունը լիազորված է հայտարարելու, որ արդեն իսկ նախնական ստուգումները ցույց են տվել, որ ահազանգը անհիմն է: Հայտարարության մեջ ասվում է, որ նախկին նախագահի թիկնազորի պետի կանչով անհապաղ դեպքի վայր մեկնած ՆԳ եւ ԱԱ աշխատակիցները չեն հայտնաբերել որեւէ հետք կամ իրեղեն ապացույց: Մոտակա տների հարցման ենթարկված 50-ից ավելի բնակիչներ միաժամանակ ժխտել են այդ տարածքում եւ այդ ժամին որեւէ կրակոցի դեպք: Միաժամանակ ՆԳ եւ ԱԱ նախարարությունը շարունակում է պարզել այս դեպքի բոլոր հանգամանքները

digitised by A.R.A.R.@

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Միացյալ հայկական ֆոնդն օգնում է ժողովրդին, ոչ թե իշխանությանը

Սկիզբը էջ 1

Այն հարցին, թե ինչպես տեղեկանալ, թե որ դեղերն են բարեգործական նպատակով տրամադրվում հիվանդանոցներին կամ դեղատներին, պրն Սասունյանը տեղեկացրեց, որ ՀՀ կառավարությունում կա լրիվ ցանկը, որտեղ տարբերակվում են բարեգործական միջոցներով ներկրված դեղերը եւ այլ աղբյուրներից բիզնեսի նպատակով բերված դեղերը: Այնուհետեւ չարաշահումների վերաբերյալ նկատեց, որ խնդիրն առաջանում է ոչ թե նախարարությունում, այլ հիվանդանոցներում, քանի որ բժիշկները փորձում են գումարներ կորզել հիվանդից: Բայց, ըստ Սասունյանի, միշտ չէ որ բոլորն են չարաշահում եւ ճիշտ չէ, որ Հայաստանում ազնիվներ չկան: Լոս Անջելեսում լույս տեսնող «Հայ կյանք» շաբաթաթերթի գլխավոր խմբագիր Աբո Ջափարյանի այն հարցին, թե հնարավոր չէ՞ արդյոք բժիշկների աշխատավարձն այնքան բարձրացնել, որ ստիպված չլինեն գնալ չարաշահումների, պարոն Ասլիկյանը նկատեց, որ այս բնագավառում անելիքները բավականաչափ մեծ են եւ աշխատանքներ տարվում են: Առաջիկայում կառավարությունում քննարկվելու է մարդասիրական օգնության կենտրոնական հանձնաժողովի կանոնադրությունը, որից հետո կներկայացվի նախագահի հաստատմանը:

Այսօր առողջապահության բնագավառում տարվում են բարեփոխումներ, որոնք սկսվել են դեռեւս 96-ից եւ կավարտվեն 2-3 տարի հետո: Ըստ Ասլիկյանի, ներկայումս կան հիվանդանոցներ, որտեղ վարձատրությունը 3-4 անգամ գերազանցում է համանման մեկ այլ բուժհիմնարկի: Ըստ նրա, դա պայմանավորված է հիվանդին բարեխիղճ վերաբերմունք ցուցաբերելով, նրանց մոտ այցելուներն ավելի շատ են: Եվ ըստ Ասլիկյանի, հիվանդանոցները, որոնք չեն կարող դիմակայել մրցակցությանը, կփակվեն, իսկ ովքեր կարող են դիմակայել տնտեսության շուկայական հարաբերությունների պահանջներին, կդառնան առավել վճարունակ եւ, բնականաբար, կստանան այնքան աշխատավարձ, որ չեն գնա չարաշահումների:

Իր հերթին Հարութ Սասունյանը նկատեց, որ ժողովրդի մեջ կա թյուրըմբռնում, թե ցանկացած հիվանդ կարող է օգտվել օգնությունից: «Մենք ի վիճակի չենք եւ միջոցներ չունենք, որ Հայաստան բերենք 400 տեսակի դեղամիջոց: Ներկրված դեղերով երեւի թե հիվանդների 15-20 տոկոսի պահանջարկը կարող ենք բավարարել: Մեր բերած դեղամիջոցները մոտ 400 հիվանդություններից կազմում են մոտավորապես 50-60 տոկոս եւ փորձում ենք անընդմեջ այն քանակությունն ապահովել, որ կարողանանք հիվանդին ապահովել շուրջ տարին»:

Խոսելով ֆոնդի դժվարություններից, պրն Սասունյանը նկատեց, որ մտահոգություն կար կապված վերջին շրջանում Հայաստանում կատարված իշխանության փոփոխությունների հետ: Բայց Սասունյանի խոսքերով, այս աշխատանքը, բարեբախտաբար, ապահով ձեռքերում է: Թեպետ, ըստ Սասունյանի, կառավարության փոփոխություններն ամենեւին գործընթացի հետ կապ չունեն, քանի որ ֆոնդի նպատակը ժողովրդին ծառայելն է: Նա միաժամանակ խնդրեց մամուլի ներկայացուցիչներին, որ ինչ գրվում է, լինի հիմնավորված, քանի որ հայաստանյան թերթերում հանդիպում է այնպիսի հրապարակումների, որոնք հիմնավորված չեն եւ իր աշխատանքի, գործունեության մասին այնպիսի տեղեկություններ են տպագրվում, որոնք ամենեւին չեն համապատասխանում իրականությանը:

Պրն Սասունյանը նաեւ «Կալիֆոռնիա կուրիեր» անգլիալեզու հայկական շաբաթաթերթի գլխավոր խմբագիրն է եւ, լրագրողների խնդրանքով, հակիրճ ներկայացրեց թերթը: Այն լույս է տեսնում 1958-ից, սկզբնական տարիներին Ֆրեզնոյում, իսկ հետագայում Լոս Անջելեսում: Թերթը սկզբնական շրջանում զետեղում էր ամերիկահայերի միջոցառումների մասին տեղեկատվություն, հետագայում, երբ ստանձնեց գլխավոր խմբագրի պաշտոնը, թերթը փոխեց ուղղվածությունը եւ ավելի շատ զետեղում էր քաղաքական, կուսակցական, ազգային տեղեկատվություն: Թերթն ունի ընթերցողների լայն շրջանակ, եւ Լոս Անջելեսի «Հայ կեանք» շաբաթաթերթը, հաճախ Բոստոնի «Միրոր Սփեքթեյթըրը», ինչպես նաեւ Հայաստանում լույս տեսնող **«Ազգ»** թերթը գրեթե ամեն շաբաթ պարբերաբար թարգմանությամբ տպագրում են իր նյութերը: Ըստ Սասունյանի, Ամերիկայում եւս հայկական մամուլի մակարդակը շատ բարձր չէ, որը պայմանավորված է նյութական միջոցների սահմանափակումներով եւ պատրաստվածության պակասով: Ամերիկայում լոբբիստական հանձնաժողովների վերաբերյալ տեղեկացվեց, որ Հայ դատի եւ Ամերիկայի հայկական համագումարի կողմից լայն աշխատանք է տարվում, թեպետ նրանց միջոցները թուրքական լոբբիստների համեմատ սահմանափակ են: Թուրքական կառավարությունը միլիոններ է վճարում ամերիկյան ամենամեծ ընկերություններին լոբբիզմի համար, բայց առավելությունը մեր կողմն է, քանի որ կան կոնգրեսականներ, որոնք ընտրված են հայերի կողմից եւ վերջիններս աշխույժ աշխատանք են տանում եւ մեծ ազդեցություն ունեն: Իր թերթում պրն Սասունյանը Հայաստանի մասին լուրեր հաղորդում է, բայց ոչ բոլորը, քանի որ, ըստ նրա, շատ հաճախ ոչ հիմնավորված տեղեկություններ են տպագրվում եւ դրանք այնքան շատ են, որ չեն զանազանվում մեկը մյուսից:

ԱՐԱՔՍ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

Զբոսայգուն խնամք է պետք

«26 կոմիսարների» զբոսայգին եղել է Երեւանի ամենագողտրիկ անկյուններից մեկը: Յուրաքանչյուր երեւանցի իր երիտասարդությունն անցկացրել է այստեղ՝ վայելել ծառ ու ծաղկի բուրմունքը, լսել երգչախմբերի, մասնակցել բազմաթիվ միջոցառումների: Իսկ այսօ՞ր...

Առաջին տպավորությունը, որ զգացի զբոսայգի մտնելիս, լքվածության զգացումն էր: Կարծես այստեղ մարդու ձեռք չի կպել: Ամենուր աղբ է, չորացած տերեւներ ու խոտեր, ջարդված նստարաններ, ծարավից տապալված ծառեր, քարերին նստած խեղճ ու կրակ մարդիկ: Իսկ մայր թատրոնի շենքի անմիջական հարեւանությամբ, օրը ցերեկով, իրենց խրախճանքն էին սարքել գինու սիրահարները: Բացի կենտրոնական ծառուղուց, ամենուր կեղտ է ու աղտեղություն:

Մի՞թե զբոսայգին չունի տերեր եւ աշխատողներ: Եթե ունի՝ ի՞նչ են անում նրանք: Հասկանալի է, որ այսօր տնտեսությունը միջոցներ քիչ է տրամադրում, բայց ի՞նչ միջոցների մասին կարող է խոսք լինել, երբ անցած տարվա տերեւներն ու խոտերը դեռեւս մաքրված չեն, իսկ աղբը տարիներով է կուտակվել: Մի՞թե մեծ ծախսերի հետ է կապված եղած նստարանները վերանորոգելը, աղբը մաքրելը, ծառերը ջրելն ու չորացածները կտրելը: Եթե դա էլ չի արվում, ապա մնում է մտածել, որ այդ գործի պատասխանատուներն իրենց տեղում չեն:

Ինչո՞ւ այգու տարածքում գտնվող «Անգլիական այգի» սրճարանի շրջապատը փայլում է մաքրությամբ, աչք շոյում ծառ ու ծաղկով, շատրվաններով, իսկ այգու պատասխանատուները չեն կարողանում անգամ վերագործարկել զբոսայգու տարածքում գտնվող արտեզյան հորը, որից մի ժամանակ առատ ջուր էր ցայտում ու ողողում զբոսայգին ու հոսում ջրանցքներով:

Զբոսայգու ծառերից շատերը մոտ հարյուր տարեկան են, նրանք եղել են մեր ժողովրդի դառն իրողությունների ու երջանիկ պահերի վկան, բայց այսօր տապալվում են ծարավից ու մեռնում կանգնած: Նախասովետական շրջանում Երեւանն ունեցել է ընդամենը երկու զբոսայգի, մեկը Անգլիականն էր, որը հետագայում վերանվանվեց «26 կոմիսարների», հետեւաբար այդ զբոսայգին հնություն է, որը պետք է պահպանել:

Չմոռանանք, որ այս զբոսայգում է գտնվում Հայաստանի մայր թատրոնը, որը տասնյակ տարիներ հոգեկան բավարարվածություն, ճաշակ, հայրենասիրություն, ազգային հպարտություն է ներշնչել ոչ միայն երեւանցիներին: Ամեն օր այդ ծառուղիներով են թատրոն մտել մեր արվեստի մեծերը՝ Փափազյանը, Ներսիսյանը, Վաղարշյանը, Արուսը, գեղեցկադեմ Մետաքսյան եւ ուրիշները: Այս զբոսայգին միաժամանակ ամփոփում է մարդկանց աճյուններ, որոնք կռվել ու ընկել են մեր ժողովրդի ազատության ու երջանկության համար: Ուրիշ բան է, որ նրանց երազանքը չիրականացավ, բայց նրանք եղել են ազնիվ հոգիներ, հավատով լցված իրենց գործի արդարացիությանը:

Ես չգիտեմ, թե քաղաքապետարանի որ բաժինն է զբաղվում զբոսայգիներով, բայց մի բան պարզ է, որ քաղաքապետարանն ընդհանրապես, սույն բաժինը մասնավորապես, մեղմ ասած, աչքաթող են արել զբոսայգիները: Այլապես ինչո՞վ բացատրել, որ զբոսայգիների ու պուրակների մեծ մասն այսօր դառնում են սրճարաններ եւ պաղպաղականոցներ: Բոլորի աչքի առաջ, անարգել կտրատվում են ծառերը, ոչնչացվում կանաչ տարածքները եւ կառուցվում շինություններ, չկա մեկը, որ մտահոգվի դրանով, չկա մի ձեռք, որ կանգնեցնի: Սա միայն թողտվությո՞ւն է, թե՞ լուռ համաձայնություն. կարծում եմ, վերջինն է ճիշտ:

Ավելի ցավալի է, երբ տեսնում ես զբոսայգու տարածքում գտնվող ֆրանսիական դեսպանատան կոկիկ շենքը եւ խնամքով մշակված բակը, իսկ ընդամենը մի քանի քայլ այն կողմ աղբ է ու չորացած խոտ: Կարծում եմ, որ մեր գործարար մարդիկ կցուցաբերեն ազգային պատվասիրություն եւ «26 կոմիսարների» անվան զբոսայգուն կվերադարձնեն նախկին տեսքը, որը հնություն լինելուց բացի, մեր արվեստի մեծերի ոտնահետքերն է պահում:

Չմոռանանք, որ այդպիսի փորձ արդեն կատարվել է: Վանո Սիրադեղյանի ջանքերով վերականգնվեց մանկական երկաթուղին եւ բարեկարգվեց այգին, որն այսօր էլ երեխաների ամենասիրած վայրերից է:

ՎԱՉԻԿ ԲՈՒՆԻԱԹՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՍՈՒՄ-ն անհանգստացած է. ո՞ւր է ազգային գաղափարախոսությունը

Հայաստանի սոցիալիստական ուժերի միությունը հանդես է եկել բարոյախրատական ոգով կազմված մի հայտարարությամբ, որի հիմնական թեման ազգային գաղափարախոսության՝ ազգի գոյատեւումն ու հետագա զարգացումը ապահովող ռազմավարական հիմնադրույթների, «ժողովրդի անցյալին, ներկային ու ապագային, նրա մեծագործություններին, կոչմանը եւ ճակատագրին ուղղված» ընդհանրացնող հայացքի դերն է ազգային պետության կայացման գործում: Միության գործադիր մարմնի ատենապետ Ռուբեն Խուրշուդյանի ստորագրությունը կրող այս փաստաթուղթը, 90-ական թթ. տնտեսական, քաղաքական, հոգեւոր եւ մշակութային կյանքի բոլոր ոլորտներում Հայաստանը համակած համակարգային խոր ճգնաժամն իբրեւ ազգային գաղափարախոսությունը ժխտելու առարկայական հետեւանք ներկայացնելով, հայտարարում է. «Ցավոք, ստիպված ենք հավաստել, որ նորընտիր նախագահը թերագնահատում է ազգային գաղափարախոսության դերն ու նշանակությունը: Զգացվում է, որ նախագահը չի ցանկանում ձեւակերպել հայրենական քաղաքականության հիմնական հարցի պատասխանը՝ որոնք են Հայաստանի ազգային շահերը եւ ինչ կարգի ռազմավարություն է պահանջում դրանց պաշտպանությունը»:

Հայտարարության հեղինակները մասնավորապես դժգոհ են, որ նախագահի 100 օրն ամփոփող ասուլիսում ոչ մի խոսք չասվեց ազգային գաղափարախոսության մասին, իսկ Քաղաքական խորհրդի կազմում էլ ներկա են «կուսակցություններ, որոնք սկզբունքորեն մերժում են ազգային գաղափարախոսությունը»: Վտանգավոր է համարվում նաեւ տնտեսական ցուցանիշներով «չափից ավելի մեծ հրապուրանքը», քանզի դրանք «ինքնին դեռեւս չեն երաշխավորում նյութական բարիքների արդարացի բաշխման հիմքերը եւ բարոյական մթնոլորտի ստեղծումը: Հայտարարությունն ավարտվում է հետեւյալ նախազգուշական ուղերձով. «Ազգային գաղափարախոսության թերագնահատումն անխուսափելիորեն տանում է դեպի անհատների, խմբերի, ընտրախավերի, կուսակցությունների եսական նպատակների դրսեւորումներ, որպես հետեւանք ժողովրդի ու պետության թուլացման, կործանարար գործընթաց, որ սկսվել էր դեռ նախորդ իշխանության օրոք: Դա պատմականորեն դատապարտված ուղի է, որ մենք իրավունք չունենք վերստին անցնելու»:

Լ. Պ.

Երեք օր Արցախյան հողում

Էջմիածնի Երկրապահ կամավորական ընկերության եւ աշխատանքի ու պատերազմի վետերանների խորհրդի նախաձեռնությամբ վերջերս շուրջ 40 վետերաններ եւ Արցախյան պատերազմի զոհված ազատամարտիկների ծնողներ եղան հանրապետության եւ Արցախի այն

բնակավայրերում, որտեղ ընթացել են պատերազմական գործողություններ: Հանդիպեցին երեկ մարտնչող, այսօր խաղաղորեն ծառայող մի շարք զորամասերի հրամանատարական կազմի եւ զինվորականների հետ, ծանոթացան նրանց առօրյային, պահանջներին եւ հոգսերին: Այդ ճանապարհը ձգվեց Գորիս, Լաչին, Շուշի, Ստեփանակերտ, Աղդամ, Հորադիզ, Ջաբրայիլ, Կուբաթլու երթուղով: Առաջին հանդիպումը տեղի ունեցավ Գորիսում գեներալ-մայոր Մանվել Գրիգորյանի հրամանատարական կազմի հետ: Անվանի հրամանատարը պատմեց ինչպես պատերազմի կարեւորագույն դրվագներից, այնպես էլ խաղաղ օրերին բանակի առջեւ ծառացած խնդիրների մասին: Այնուհետեւ եղան Լաչինում, Շուշիում, որտեղ մահ ու կենաց մարտեր էին մղել նրանցից շատերի զավակները, Ջաբրայիլում, Հորադիզում, եղան զինվորական հիվանդանոցում, նամակներ հանձնեցին ծառայողներին: Պատմածներից եւ իրենց տեսածից հասկացան, որ զինվորական առօրյան չի սահմանափակվում զուտ ծառայողական խնդիրներով: Զինվորները զբաղվում են շինարարական-կառուցողական, այգեգործական աշխատանքներով: Նրանք մշակում են հարյուրավոր հեկտարներով պտղատու եւ խաղողի այգիներ, հացահատիկի դաշտեր:

Եռօրյա այցելությունից հետո մասնակիցները տուն վերադարձան նոր ու տպավորիչ պատկերացումներով:

Արժանվույն պետք է հատուցել Էջմիածնի Երկրապահ կամավորական ընկերությանը (նախագահ Հրանտ Գրիգորյան)՝ այդ շնորհակալ գործը կազմակերպելու համար:

ՌՈՒԴՈԼՖ ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ
Էջմիածին

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան Է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէնութիւն / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԲՈՒՀԱԿԱՆ

Վանաձորում քննությունները նորմալ են ընթանում

Չհաշված ագռավների կռկռոցը

Ավելի քան մեկ շաբաթ է Վանաձորում սկսվել են բուհերի 1998 թ. ընդունելության քննությունները: Պետական մանկավարժական ինստիտուտ ընդունվելու համար դիմորդների թիվը 635 է՝ 116 պետպատվերով և 248 վճարովի տեղերի համար: Պետպատվերով արդեն ուսանող է դարձել ինստիտուտի հենակետային վարժարանի 7 սովորող: Ճարտարագիտական համալսարանի 91 տեղի համար դիմել է 80-ը: Վարժարանից ընդունվել է 5-ը:

Ինչպե՞ս են ընթանում քննությունները, որքանո՞վ է հնարավոր պահպանել անաչառությունը: Դիմեցինք Վանաձորի քաղաքային ընդունող հանձնաժողովի նախագահ, ՀՀ ճարտարագիտական համալսարանի ընդերքաբանության և մետալուրգիայի դեպարտամենտի վարիչ Սուրեն Աղբալյանին:

– Մրցույթը հիմնականում կձևավորվի համանիստ մասնագիտությունների գծով, իսկ մյուս մասնագիտությունների տեղերը հավանաբար կլրացվեն տեղափոխություններով: Ընդհանուր առաջադիմությունն անցած օրերի տվյալներով կազմում է 80 տոկոս: Դիմորդների մեծ մասը մասնավոր պարապել է, որով էլ բացատրվում է առաջադիմության բարձր տոկոսը: Այն մեծապես գերազանցում է անցած տարվան:

Ինչ վերաբերում է անաչառությանը, իմ կարծիքով, ստեղծել ենք բոլոր պայմանները դիմորդների գիտելիքներն ամբողջությամբ բացահայտելու համար: Պահպանվում է գրավոր աշխատանքների կոդերի գաղտնիությունը, տարբերակները չեն կրկնվում և հնարավոր էլ չէ մեկի արտագրելը մյուսից, կամ տարբերակ փոխանցելը: Նույնիսկ դիմորդների նստարանները որոշվում են վիճակահանությամբ:

Աշխատանքները ստուգելիս նույնպես աշխատում ենք պահպանել գաղտնիությունը և օբյեկտիվությունը:

– Իսկ փոքր քաղաքում ապրելու, միմյանց ճանաչելու գործոնը չի՞ ազդում անաչառության վրա:

– Իհարկե, ազդում է: Երևանում դա սակավ հավանական է: Իսկ այստեղ հենց այդ նույն դասախոսներն ու ուսուցիչները տասնյակ աշակերտների հետ են պարապել և հրաշալի ճանաչում են նրանց ձեռագրերը: Այդ դեպքում արդեն անաչառությունը հաստատ կտուժի: Քննությունների երրորդ օրը նվազեցրել ենք հայոց լեզվի ստուգող հանձնաժողովի կազմը: Նույնը կանենք նաև մյուս հանձնաժողովներում:

Բանավոր քննություններին նույնպես կողմնապահությունը չի բացառվում, նկատի առնելով վերոհիշյալ հանգամանքը: Այդ իսկ պատճառով ես հիմնականում մասնակցում եմ գրեթե բոլոր բանավոր քննություններին, անընդմեջ լինում եմ քննասենյակներում, չհաշված դիտորդներին, որոնց մեջ կան նաև կուսակցությունների ներկայացուցիչներ:

Այնպես որ, ընդունելության քննությունները նորմալ անցկացնելու հրաշալի մեխանիզմ է մշակված, մնում է առավելագույնս կիրառել:

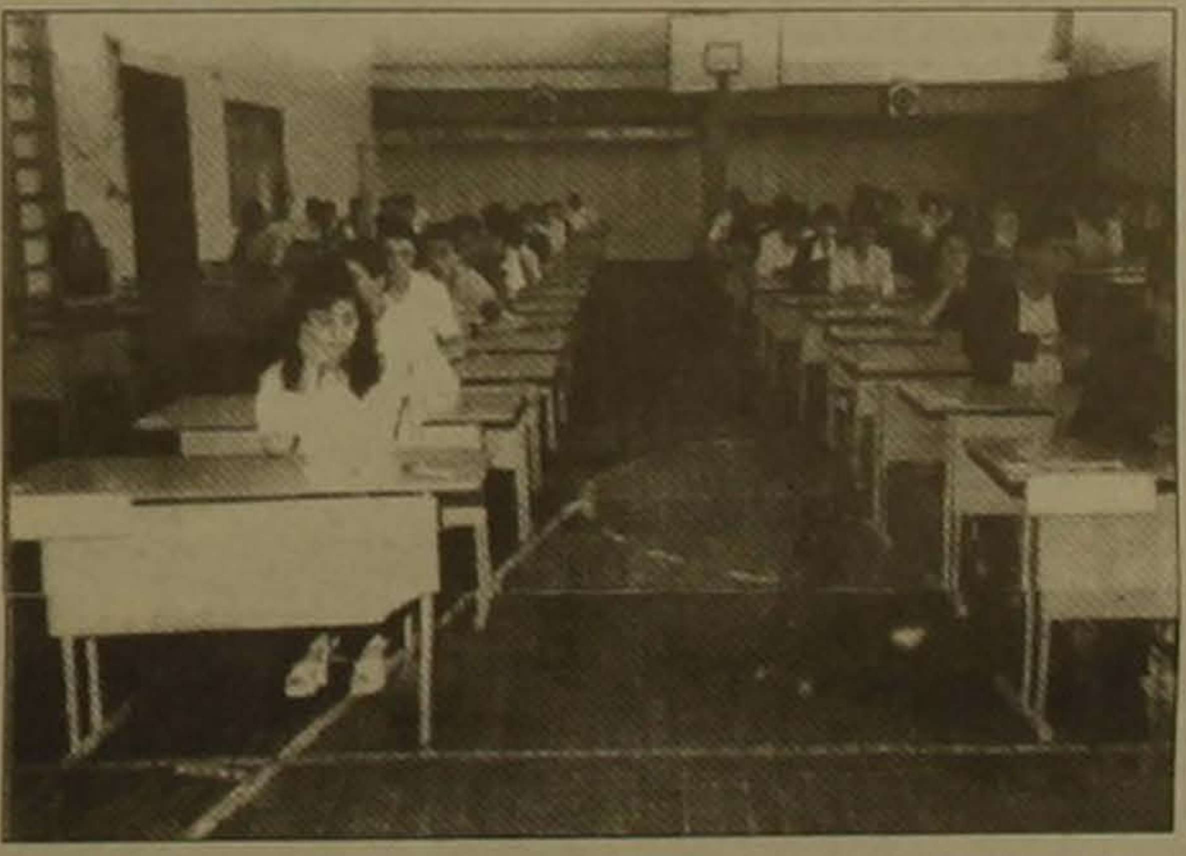

Իսկ ինչ կարծիքի են դիմորդները ու ծնողները: Այդ օրվա տվյալներով արդեն գանգատարկվել էր 39 աշխատանք, որից 12-ի գնահատականը բարձրացվել էր 1–3 տոկոսով: Իսկ մնացածը մնացել էր անփոփոխ:

«Տղաս ճարտարագիտական համալսարան է դիմել, հանձնել է միայն հայոց լեզվի քննությունը: Եվ ես, և ինքը գոհ ենք քննական պրոցեսից», ասաց ծնողներից մեկը՝ Ռուբեն Մնացականյանը:

Կարդացինք նաև ծնողների որոշ գրավոր կարծիքներ:

«Հայոց լեզվի քննություններն անցնում են բարենպաստ պայմաններում: Կասկածելի ոչինչ չեմ տեսնում: Երեխաներն աշխատում են հանգիստ, միայն մեկ-մեկ ագռավներն են խանգարում», գրել էր մեկ այլ ծնող՝ Ա. Նալբանդյանը:

Իրոք, այդ քաղաքում ագռավներ կան և իրենց կռկռոցով երբեմն տհաճ զգացողություն են առաջացնում: Հուսանք, որ քննությունները հնարավորին չափ օբյեկտիվ պայմաններում կանցնեն և ծնողների միակ դժգոհությունը կլինի ագռավների, ոչ թե այլոց կռկռոցներից:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Կուսանոցներ առայժմ չեն բացվի

Արձագանքում է Մեսրոպ արք. Աշճյանը

Հետաքրքրությամբ կարդացինք ձեր պաշտոնական թերթի՝ 23 հուլիսի 1998 թ. առաջին էջում լույս տեսած «Հայաստանում նորից կուսանոցնե՞ր» խորագրով հոդվածը: Բայց հանուն ճշմարտության և լրատվության ճշգրտության ցանկանում ենք ձեր ուշադրությանը ներկայացնել հետևյալ կետերը.

1. Ցավում ենք, որ չկարողացաք ընդառաջել մեր խնդրանքին և ձեր սեփական թղթակցին ուղարկել երեքշաբթի, հուլիսի 21-ին, մեզ հետ շրջագայելու վերանորոգվող վանքերը և ստիպված եղաք գործածել «Սնարք» գործակալության տեղեկագրությունը:

2. Ճիշտ է, որ լրագրողների հետ խոսվեց կուսանոցների մասին առհասարակ, և մենք հայտնեցինք մեր փափագը, որ վերանորոգվող վանքերում վերստեղծվեն միաբանություններ, ընդ որում՝ յուրաքանչյուր վանքում նպատակադրվի ունենալ հատուկ կոչումներ: Սրանց կարգին փափագում էինք, որ Մուղնու Ս. Գևորգում հաստատվի մի կուսանոց, որտեղ կույսերը, իրենց աղոթքին և աշխատանքին զուգահեռ, կարողանան վերարծարծել հայկական ասեղնագործությունը: Բայց ավելացրինք, որ առայժմ հնարավորություն չի տեսնվում:

3. Լրագրողների հետ մեր խոսակցության ընթացքում երբեք չհիշվեց Պապ քաղաքը, որտեղից մենք էլ «առնվազն տարօրինակ պատասխան տալինք»՝ օրինակ բերելով միանձնուհիների գոյությունն Իրանում: Մեր հաստատումը հետևյալն էր, որ մեր եկեղեցում միշտ էլ եղել են կուսանոցներ՝ և՛ Թիֆլիսում, և՛ Էջմիածնում (նրանք են թաղել հոգելույս Խրիմյան Ա Մուրադբեկյան կաթողիկոսի մարմինը), և՛ թե Նոր Ջուղայում (Սրբոց Կատարինյանց կուսանոցը), որտեղի վերջին միանձնուհին Երուսաղեմի Կյուրեղ պատրիարքի քույրն էր:

4. Վերջապես, որքան հիշում ենք, Նավասարդ եպիսկոպոս Կճոյանը մտադրված չէ Արարատ քաղաքում բացել կանացի հոգևոր սեմինարիա, նա պարզապես հայտարարեց, որ առաջիկայում մտադիր է երկու հայուհիների շնորհել դպրության յոթ աստիճանները՝ ի գնահատություն Հայ եկեղեցու հանդեպ նրանց ցուցաբերած նվիրվածության: Մի՞թե այս հաստատումից կարելի է եզրակացնել, թե Նավասարդ Սրբազանը կամենում է հոգևոր սեմինարիա բացել:

Հույս ունենք, որ սույն ճշտումը կընկալվի այն ոգով, որով գրվել է:

Աղոթքով և սիրով՝

ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱՇՃՅԱՆ
Վարիչ-քարտուղար 1700-ամյակի գրասենյակի

Օրինականությունը համատեղեցին մարդասիրության հետ

Մեր կյանքում անօրինականություններն այնքան են շատացել, որ մարդիկ հիմա կարծես չեն էլ զարմանում՝ աջուձախ դրանց բախվելով: Ամենաշատը վրդովվում են, տառապում, մի տեսակ աշխարհաթող լինում: Բայց ես երևի այն քչերից եմ, որը չի կարողանում հաշտվել ստեղծված իրավիճակի հետ և փորձում է պայքարել. օրինականության համար՝ օրինականության շրջանակներում: Իսկ պայքարել արժեր, քանի որ խոսքը վերաբերում էր իմ ընտանեկան անդորրին, քաղաքացիական արժանապատվությանն ու մայրական տագնապներին:

Ապրում եմ Դավիթբաշեն թաղամասում, մեկ սենյականոց բնակարանում: Բնակարանիս պատին կից կար ոչ բնակելի տարածք, որը զավթելու համար յուրօրինակ պայքար ծավալվեց շենքի «հեղինակությունների», այլ բառերով ասած՝ գողբաների միջև: Մեկն այն վերածեց խանութի, որը գործում էր ուղիղ իմ դռան դիմաց՝ դրանից բխող բոլոր անցանկալի երևույթներով՝ աղմուկ, գիշերային անցուդարձ, պարկեշտության սահմաններն անցնող խոսակցություն: Իրավիճակը շտկելու համար դիմեցի թաղապետին: Պրն Գևորգյանը, ծանոթանալով իրադրությանը, կարճ ժամանակում վերջ դրեց այդ ապօրինությանը: Մեկ ուրիշը նրա տեղում գուցե և բավարարվեր սոսկ այդ օրինական քայլով, բայց նա, ծանոթանալով իմ ընտանեկան պայմաններին (խնամքիս տակ ունեմ 10 տարեկան որդեգրված երեխա) որոշեց հետագայում հարցը լուծել իմ օգտին՝ ազատ տարածքը ինձ հատկացնելով տնտեսական կարիքների համար: Իմ ուրախությանը չափ ու սահման չկա: Ես խորին երախտագիտությամբ եմ լցված ամբողջ թաղապետարանի, մասնավորապես թաղապետ Ռուբեն Գևորգյանի նկատմամբ: Նրա մարդասիրական ձեռնարկումների մասին վաղուց էի լսել (250 անապահով, որբ երեխաների հանգստի կազմակերպում, ամենօրյա սննդի բաշխում միայնակ թոշակառուներին և այլն), իսկ հիմա դրանում համոզվեցի նաև ինքս:

Ոմանք գուցե նկատեն, թե ի՞նչ մի մեծ բան է կատարվել որ՝ վերականգնվել է արդարությունը, պահպանվել օրինականությունը, ինչն էլ պիտի բնական դիտվի: Այդպես է իրավ, բայց չէ՞ որ թե ես, թե ինձ նման հազարավորները քաջ գիտեն, թե մեր օրերում հաճախ ինչպիսի անհաղթահարելի դժվարությունների միջով է անցնում թեկուզև փոքրիկ արդարության ճանապարհը:

Հարգանքներով՝
ՋԱՎԱՀԻՐ ԱՅՎԱԶՅԱՆ

Մարտի էին ելել վարորդները

Սկիզբը էջ 1

Վարորդների բողոքին արագորեն արձագանքել և հրապարակ էին ժամանել քաղաքապետարանի պատասխանատուներ, որոնցից մեկի՝ տրանսպորտի վարչության պետ Ժիրայր Սարգսյանի կարծիքով, որոշումը վաղուց էր հասունացել: Ուղևորների տարրական անվտանգությունը պահանջում է, որ պետք է ուղևորատար տրանսպորտն անպայման երկու դուռ ունենա՝ վթարների կամ հրդեհի դեպքում ուղևորների արագ էվակուացումն ապահովելու համար, չհաշված կանգառներում ելումուտի համար ծախսվող ժամանակի կրճատման և մեքենաների կուտակումները բացառելու անհրաժեշտությունը: Նկատենք, սակայն, որ երկու և նույնիսկ երեքդռնանի ուղևորատար ավտոբուսներն էլ կանգառներում օգտագործում են միայն առջևի դռները, որպեսզի ուղևորները «չծլկեն»:

Քաղաքապետարանի համբերության բաժակը լցվել է վերջերս տեղի ունեցած վթարների պատճառով, որ ուղեկցվեցին մարդկային զոհերով: Ըստ պաշտոնական տվյալների, Երևանում գրանցված և արտոնագրված են 354 մասնավոր փոխադրամիջոցներ, որոնցից 164-ը՝ KB3 մակնիշի: Խնդրի լուծումն, ըստ պրն Սարգսյանի, նոր ուղևորատար մեքենաների ներկրումն է. մինչև ամսվա վերջ մասնավոր ուղիներով Երևան կբերվեն մոտ 100 նոր մեքենաներ (հիմնականում միկրոավտոբուսներ): Բացի այդ, տրանսպորտի նախարարությունը պատրաստ է փողոց դուրս բերել ևս 160 (թերևս, վերանորոգված) ուղևորատար ավտոբուս: Հնարավո՞ր է արդյոք, որ այդ մեքենաները հատկացվեն գոյության միջոցներից զրկված այս վարորդներին: Այս հարցի պատասխանն անորոշ էր:

Դժվար է ասել, թե որքան կշարունակվեր վարորդների բողոքի ցույցը, եթե հրապարակ չժամաներ Երևանի պետավտոտեսչության պետ Սահակ Սալնազարյանը, որը վճռականորեն, առարկություն չընդունող տոնով հայտարարեց. «Քաղաքապետարանի որոշումն ինչպես ճիշտ է և ժամանակին: Մեկդռնանի մեքենաները չպետք է ուղևորներ տեղափոխեն, որովհետև դրանց ճնշող մեծամասնությունը չի համապատասխանում տեխնիկական պահանջներին: Ձեր վարորդական անձնակազմի մեծ մասն էլ նմանատիպ տրանսպորտային միջոցներ վարելու իրավունք, աշխատանքային ստաժ չունի: Խորհուրդ եմ տալիս գնալ ձեր տները, ձեր հարցերը լուծել ուրիշ եղանակներով (երևի, ուզում էր ասել՝ ճանապարհով): Ես խնդրում եմ, այստեղ միտինգ չանենք: Սա իզուր խոսակցություն է, խնդրում եմ բոլորին ազատել հրապարակը»: Սրան զուգահեռ կեսլուրջ սպառնալիքներ էլ եղան, որոնցից ամենատպավորիչը («Վերջին տասը մեքենան տուգանային հրապարակ կուղարկենք») ներգործեց, և 10 րոպե անց հրապարակի կարգուկանոնը վերականգնված էր:

Քաղաքապետարանի որոշումն, ի դեպ, հարվածում է նաև ուղևորի գրպանին. Նորքի զանգվածները քաղաքի կենտրոնին կապող երթուղիներում, որ սպասարկվում էին հիմնականում արգելված KB3-ների կողմից, օրինակ, կտրուկ նվազել է տրանսպորտային միջոցների երթևեկությունը, և կիրակի օրն, ասում են, ուղեվարձը հասել էր 200 դրամի: Բացի այդ, եթե նոր մեքենաների հիմնական մասը միկրոավտոբուսներ են, ապա ուղևորը դարձյալ կտուժի՝ 50 դրամի փոխարեն ստիպված լինելով վճարել 100 դրամ: Ուղևորի անվտանգության մասին պետական մարմինների հոգածությունը ողջունելի է, սակայն, կարծում ենք, ոչ ուղևորի գրպանի և գործազրկության խթանման հաշվին...

Մուրացկանությունը «լավ կյանքի» միջոց

Նախկինում հանրակրթական դպրոցները շատ անչափահասների էին կտրում փողոցի անբարենպաստ ազդեցությունից: Իսկ այսօր կարող ենք միայն ասել, որ պրն Բլեյանը հասցրեց անել իր «սև գործը», որ ընտանիքում գտնվող երեխաներից բոլորը չէ, որ պարտադիր պետք է դպրոց գնան: Ով չի ուզում սովորել, թող աշխատի, թեթևացնի ծնողների հոգսը...

Եվ հիմա «աշխատում» են, փորձում «թեթևացնել» ծնողների հոգսը, աշխատում են փողոցներում, գնացքներում, մետրոյի կայարաններում, ուր պատահի:

Ավելի ճիշտ, յուրաքանչյուր շրջան ունի իր սահմանված քանակով մուրացկանները (իրենց լեզվով ասած «գործ» անողները), ովքեր էլ ունեն իրենց «շեֆը», ում օրական եկամուտից «նալոգ» են մուծում: Դե թող փորձի մեկը առանց «վերևում» նախօրոք տեղյակ պահելու [illegible] ուրիշի «զոնան»...

Եթե առաջ փողոցներում հատուկենտ երեխաներ էին մուրացկանությամբ զբաղվում, այն էլ երկչոտ, ամոթխած, այսօր այնքան են կոփվել, այնքան մասնագիտացել այդ «գործում»: Մուրացկանությունն այսօր դարձել է «լավ կյանքի» միջոց անչափահասների համար: Ամբողջ օրը փողոցներում են, դպրոց չեն գնում, ինչ ուզում են, անում են և փող են վաստակում, շատ փող:

Իսկ Սբ. Սարգիս եկեղեցու շրջակայքում «աշխատող» մուրացկանները իրենց զգում են ինչպես ձուկը ջրում: Սրանք նոր ձևավորված տիպեր են «գործի» մարդիկ: Աղերսական հայացքը նրանց համար չէ: Այս տարածքում գործողներին կարելի է կոչել «գործարարներ»: Նրանց աներեսությունը բեժանում է հատկապես շաբաթ-կիրակի օրերին կապված հարսանիքների, կնունքների, մատաղների հետ: Գոռի փիրախը քավոր է, որն իջնելով մեքենայից ընկնում է նրանց բակարը: Քավոր եմ ասել, թե կարողանա ճողոպրել այդ կոչյուն կծիկից...

ՔՐԻՍՏԻՆԵ ԻՐԻՑՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
իրավունք

ԿՐՈՆԱԿԱՆ

«Եհովայի վկաներ». ովքեր են նրանք եւ ինչ են ուզում մեր ժողովրդից

Իր 114 տարվա պատմության ընթացքում «Եհովայի վկաների ընկերությունը» բազմիցս փորձել է աշխարհը զարմացնել մարդկային ճակատագրի վերաբերյալ «սենսացիոն հայտնագործություններով»: Մերթ մարտահրավեր նետելով կաթոլիկ եկեղեցուն, մերթ ժամանակակից բոլոր կրոններին, մերթ ամբողջ աշխարհին, նրան համարելով հնացած, սատանայական՝ դատապարտված կործանման, ինչպես իրենք են անվանում՝ արմագեդոնի բոցերի մեջ: Արդ, ովքե՞ր են Եհովայի վկաները եւ ի՞նչ են ուզում աշխարհից եւ մասնավորապես հայ ժողովրդից:

Եհովայի վկաների պատմությունը սաղմնավորվեց եւ սկսվեց Փենսիլվանիայում (ԱՄՆ): Սկզբնական շրջանում կոչվում էր «Աստվածաշունչն ուսումնասիրողների ընկերություն»: Հիմնադիրն էր Չարլզ Ռուսսելը, մինչ այդ ադվենտիստների ջատագով եւ ներկայացուցիչ: Հետագայում կենտրոնը տեղափոխվեց Նյու Յորք Բրուկլին: Պաշտոնական օրգանը՝ «Պահակային աշտարակ» ամսագիրը: Կատեղափոխել 1918 թ.: Ռուսսելի մահից հետո կազմակերպության նոր պրեզիդենտն իրավիճակից դուրս գալու համար հայտարարեց, որ Քրիստոսն անտեսանելի մտել է հոգեւոր տաճար (ուրիշ տաճար նրանք չեն ընդունում) եւ զտել եհովայականների շարքերը հերետիկոսներից: Բրուկլինի ղեկավարները հավաստացրին, որ զտումն ավարտվել է 1919 թ. եւ 1925 թ. կլինի այս հին աշխարհի վերջին տարին: Քրիստոնեության պատմության մեջ քանի-քանի անգամ մոլեռանդները մարդկությանը նման ծայրահեղ ցնցահարվածներ են հասցրել: Իհարկե, այս բոլորը կրոնական խաղեր են, որ հաշվարկված են շարքային եհովայականների համար:

Շարունակե՞նք այս հեքիաթը: Անիմաստ է: Հեքիաթը մի կողմ, այնուհանդերձ, անհնարին է չնշել, եհովայականներին բնորոշ ֆանատիզմը հաստատում է, որ նրանց պարագայում սովորական պատմաքննական փաստարկները՝ ժխտելու այդ ուսմունքը, նրանց ծայրահեղ նախատրամադրվածության պայմաններում, բավարար չէ: Հենց սա էլ ավելի վտանգավոր է դարձնում նրանց հասարակության համար: Հարկ է ընդգծել, որ բրուկլինյան կենտրոնի գաղափարախոսներն ու քարոզիչները միամիտներից չեն: Համապատասխան վերլուծությունից, մշակումներից հետո Աստվածաշունչը շարքային հավատակիցներին մեկնաբանվում է կամ տառացիորեն, կամ այլաբանորեն, համապատասխան պարբերությունների, նախադասությունների ընդգծումներով, կախված նրանից, թե ինչ են ցանկանում մատուցել հասարակ մահկանացուներին:

Վերը խոսվեց մարդու իրավունքների մասին: Բոլոր վիճահարույց իրավիճակներում «անպաշտպանի» շապիկ հագած «վկաները» պատրաստ են «իրավունքի խախտում» գոռալ: Ցավոք, «մարդու իրավունքներ» հասկացությունն այնքան է շահարկվում զանազան հետին նպատակներով, որ իրական միտքը վաղուց աղավաղված է: Այսօր արեւմուտքի շատ կազմակերպություններ «մարդու իրավունքների» հարմարեցված բանալիներով փորձում են փակ դռներ բացել Հայաստանում եւ իրենց բնորոշ պահվածքով, միջազգային պատժամիջոցների սպառնալիքով ուզում են ամեն ինչ իրենց կաղապարին հարմարեցնել, իհարկե, դա չհամարելով մեր ժողովրդի իրավունքների խախտում:

Այնինչ, ինչպիսին էլ լինի անհատի ընտրությունը կամ գործողությունը, պետք է ելնի շրջապատի՝ Հայաստանի, հայ ազգի պահանջներից, որտեղ հայը հարյուրավոր տարիներ ապրել է իրեն հատուկ բարոյահոգեբանական, կրոնական, կենցաղի պայմաններում: Ո՛չ, դա իրավունքի խախտում չէ, քանի որ իրավունքի խնդիրը պետք է դիտվի մարդու եւ շրջապատի փոխկապակցվածության մեջ, հայ ազգի օրինաչափ, ներդաշնակ զարգացման հենքի վրա: Իրավունքի գաղափարը հաստատելով մարդու վարվելակերպի անհրաժեշտությունը, մերժում է անմիտ խոսակցությունները խղճի ազատության հիվանդագին դրսեւորումների նկատմամբ եւ, այո, տեղ է տալիս առողջ բանականությանը: Ավելին, հենվելով դետերմինիզմի՝ պատճառականության օբյեկտիվ բնույթի վրա, հետեւողական եւ ճշգրիտ գնահատական է տալիս վերոհիշյալին, այլ ոչ թե ամեն ինչ հանգեցնում կույր, սուբյեկտիվ կամ հետին նպատակներով օգտագործվելիք հասկացողությանը:

Այս տեսակետից զգաստացնող հարցազրույց էր տպագրել «Առավոտը» ՀՀ նախագահին կից մարդու իրավունքների պաշտպանության հանձնաժողովի հուլիսի 7-ի նիստի մասին, ուր քննարկվել են Հայաստանում Եհովայի վկաների կազմակերպության գրանցվելու հարցը: Թղթակիցը հարցազրույցը վարել է այն երեք անդամներից երկուսի հետ, որոնք կողմ են քվեարկել գրանցմանը: Դատելով նրանց պատասխաններից, զարմանալի նմանություն կա թունդ գաղափարական հայ բոլշեւիկների եւ այդ պարոնների միջեւ: Հարցը սկզբունքային է: Ազգային շահի պատկերացումների, ազգային արժանապատվության զգացումի բացակայություն: Պետք է կարդալ հարցազրույցը («Առավոտ», 16.07.98 թ.), զգալու այն սառցե շունչը, որ փչում է պատասխաններից. «...ո՞վ է որոշում՝ որ ազգությունն է ճիշտ, որը՝ սխալ...», «...եթե հայերի դուրը չի գալիս, որ Հայաստանում կան Եհովայի վկաներ...», «...թող իրենց Առաքելական եկեղեցուն կոչ անեն...», «...թող իրենց Առաքելական եկեղեցին այդ գողացվող հոգիների մեջ...», «...Նրանք, ովքեր ելնում են բանակի շահերից, թող դիմում գրեն Վազգեն Սարգսյանին...»: Ո՞վ է այս հայհոյախառն բառակույտի հեղինակը: Ձեզանից օտարի հոտ է փչում, պարոն: Եթե մի կողմ թողնենք այս վրդովեցուցիչ, տհաճ խոսակցությունը, ապա մնում է մի անգամ եւս հաստատել, որ նման դատողություններում, իրենց խոսքով, «մարդու իրավունքների մասին ունեցած պատկերացումների» մասին եզրակացություններում արմատական սխալը գալիս է մի կողմից իրավունքի տարրերի անհիմն մեծացման, բացարձակացման, մյուս կողմից՝ դիտարկվող երեւույթին վերացական մոտեցում ցուցաբերելու եւ հայ ազգի՝ տվյալ պատմական պահի զարգացումների նկատմամբ քամահրանք ձեւավորելու միտումից: Եզրակացությունը մեկն է. մարդու իրավունքներին աստվածային բացարձակություն տալը հնարավոր է միայն հետին նպատակներով: Այսինքն՝ կազմակերպել մի ժողովրդի հոգեւոր ցեղասպանություն:

Խորհրդային պետության հիմքերը սասանող, ժողովրդավարության, մարդու իրավունքների պաշտպան, այլախոհ Նաթան Շչերանսկին այսօր Իսրայելի արդյունաբերության նախարարն է: Այսօր նրա ժողովրդավարական հայացքները մի փոքր տրանսֆորմացվել են: Նա այլեւս չի բացարձակացնում իրավունքների գաղափարը, գտնելով, որ պետությունը պետք է կարգավորի իրավունք հասկացողությունը: Սա ժողովրդավարության մերժում չէ: Սա նորաստեղծ, խորապես ազգային պետության շահերի գերադասումն է: Դա թելադրված է իրավիճակով: Այնպես որ, ժողովրդավարությունը, մարդու իրավունքներն ունեն բոլորի համար ընդունված սահմաններ, սակայն ամեն մի առանձին պատմա-քաղաքական իրավիճակում առնչվում են նորաստեղծ պետության ազգային շահերին, նպատակներին եւ դեռ երկար ժամանակ պետք է ածանցվեն նրանից: Պատկերացնենք մի այսպիսի դժոխային իրավիճակ: ՀՀ կառավարության կից կրոնից գործերի խորհուրդը գրանցել է բոլոր կրոնական կազմակերպություններին եւ նույնիսկ աղանդներին՝ Եհովայի վկաներին եւ էլի ուրիշների: Սրանցից յուրաքանչյուրը հայ ժողովրդից, Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցուց հոգեւորությամբ գողանում է որոշ թվով հավատացյալներ: Հայաստանի երկուսուկես միլիոնանոց բնակչությունը բզիկ-բզիկ է արվում այս կրոնական կոչված խաժամուժի միջեւ: Պարզ է, այս բոլոր կրոնական կուրծքծեծումները միայն քող են, վտանգը շատ ավելի խորն է թաքնված: Հայտնի՞ է վերն ասվածի ընդդիմախոսներին, որ XVII դարի սկզբներին, առաջին այն խումբը, որ ոտք դրեց Հյուսիսային Ամերիկայի տարածք՝ լուրջ նպատակ ունենալով պետություն ստեղծելու, որոշեց մեկ միասնական կրոնի պայման ունենալ՝ ըմբռնելով, որ մեկ միասնական կրոնը ստեղծվող պետության կայունության հիմնական երաշխիքներից է:

Ավարտելուց առաջ անհրաժեշտ ենք գտնում նշել, որ այս բոլոր խոսակցություններն ավելորդ կլինեին, եթե Ազգային ժողովը խղճի ազատության մասին հապճեպ ու պատահական օրենք չընդուներ, այլ ունենար ազգօգուտ մի օրենք, ինչպիսին այսօր ունի Ռուսաստանը: Միայն դրանով հայ ժողովուրդը կխուսափի ամեն տեսակի օտար, վտանգավոր ներխուժումներից:

ծերը խզելով բոլոր կրոնների հետ, Ռուսսելը հայտարարեց, որ եհովականները վաղ քրիստոնեական ավանդույթների կրողն ու շարունակողն են (Թալմուդը եւս նման պատկերացումներ ունի): Այս հավակնությունը պետք է պատճառաբանված լիներ: Այո, պարզվում է, որ Եհովայի վկաների կազմակերպության կառուցվածքը աստվածապետական է, այսինքն՝ «կառավարման ձեւ, որի ժամանակ պետական եւ հոգեւոր իշխանությունը կենտրոնացված է եկեղեցու եւ հոգեւոր առաջնորդի ձեռքում»: Ընկերության պրեզիդենտը պաշտվում է որպես «Եհովայի փոխանորդ» երկրի վրա: Նրա իշխանությունն անսահմանափակ է: Այս կազմակերպությունն ամբողջ հասարակությանը բաժանում է Եհովայի հետեւորդների եւ սատանայի համախոհների: (Նույն սկզբունքը կա հրեական կրոնում): Պահվածքը՝ ակտիվ, հարձակողական (առաջին հայացքից՝ մեղմաբարո):

Եհովայի վկաները՝ ժխտելով քրիստոնեական մյուս եկեղեցիների կրոնական կանոնները, ժխտում են նաեւ աշխարհիկ կյանքի ամեն մի առաջադիմական: Նախ մեզ համար բացարձակապես ընդունելի չէ պարտադիր զինվորական ծառայության մերժումը Եհովայի վկաների կողմից: Պարզ է, սա երկիրն անպաշտպան թողնելու հեռահար նպատակ է: Եհովայականների քարոզի արտառոց դրույթներից է ներքին օրգանների եւ արյան փոխներարկման մերժումը: Հիվանդ երեխան կարող է եւ մահանալ, սակայն եհովայական օրենքն օրենք է՝ թող մահանա: Բազմաթիվ են դեպքերը: Մի՞թե սա երեխայի իրավունքների ոտնահարում չէ: Բայց զգո՛ւյշ, դիպչում ենք եհովայականների զգայուն լարերին: Մարդու իրավունքների կատեգորիան նրանց պաշտպանական վահանն է՝ նաեւ հարձակողականը:

Ի սկզբանե եհովայական ղեկավարությունը հոգեբանական ազդեցության զորեղ լծակներ օգտագործեց՝ շարքային հավատակիցներին ներարկելով աշխարհի մոտալուտ վախճանի քարոզը՝ սարսափի եւ հնազանդության գործոններն ապահովելու համար: Չարլզ Ռուսսելը, որին չափազանց հրապուրում էին Աստվածաշնչի այլաբանությունները, առակախոսությունը, որոշեց հայտարարել, թե աշխարհի վերջը սկսվել է 1799 թ., տեւելու է 115 տարի, մինչեւ 1914 թ., երբ կլինի Քրիստոսի երկրորդ գալուստը: Համաձայն այդ զառանցանքի, Քրիստոսը 1878 թ. անտեսանելի այցելել է երկրի հոգեւոր տաճար եւ հարություն տվել 144 հազար արդարների (իհարկե, եհովայական)՝ երկնային կյանքի համար, իսկ Եհովայի շարքային վկաների համար՝ հավերժ կյանք նորոգված երկրի վրա: Մարդկության մնացած մասին սպասում է մոտալուտ կործանում Քրիստոսի եւ սատանայի պատերազմի՝ արմագեդոնի ժամանակ: Երբ այդ գուշակությունը ձախողվեց, առաջնորդը հայտարարեց, թե Աստված սխալվել է եւ ժամկետը

ՌՈՒԲԵՆ ԲԱՂԱԼՅԱՆ

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Ինչպես են երթեւեկելու հաշմանդամները

1993 թ. մայիսին Հայաստանի համար քաղաքական, տնտեսական, սոցիալական դժվարին ժամանակահատվածներից մեկում, Հայաստանի Հանրապետությունն ընդունեց օրենք «Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին»:

Նմանատիպ օրենք ընդունելն ինքնին մարդկային-մարդասիրական է, ժողովրդի սոցիալական վիճակին սատարող, առավել եւս՝ հաշմանդամների համար:

Ոչ միայն օրենսդիրները, այլեւ հիշյալ օրենքին ծանոթ շատերը կարձանագրեն, որ ցանկացած օրենք ընդունելի-խրախուսելի է, երբ լիովին գործողության մեջ է:

«Հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին» օրենքը թեեւ իր հիմքով պետք է ամբողջովին իրագործելի լիներ, բայց շրջանառության մեջ դրվեցին հիմնականում նշյալ օրենքի 30 եւ 34-րդ հոդվածները: Որ հատկապես այդ երկու հոդվածներն ինչ-որ չափով նպաստում էին հաշմանդամների՝ սոցիալական վիճակի բարելավմանը, անառարկելի է:

Նշենք նաեւ, որ օրենսդիրն ու գործադիրը որքան խելոք են օրենքն ընդունելիս ու մշակելիս, առավել խելոքանում են, երբ հաշվում են դրա տնտեսականը... տնտեսականը, ոչ բարոյականը, հոգեբանականը, մարդկայինը... Եվ հաշվարկը բերեց նրան, որ նույն Ազգային ժողովը 1997 թ. հունիսի 9-ին, կառավարության նախագիծ-թելադրանքով չորս տարի անց «փոփոխություններ» կատարեց սույն օրենքում՝ 30 եւ 34-րդ հոդվածների դրույթները ձեւակերպելով փոխհատուցում «...Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով»: Այդ «կարգը», իհարկե, հետո իմացվեց. քաղաքային վայրերում 1-ին եւ 2-րդ խմբի հաշմանդամներին 3500 դրամ հավելավճար: Իսկ մյուսների՞ն...

Անտեղյակ մարդուն կթվա, որ առանձնապես ոչինչ, մի դրույթը փոխարինվել է մեկ այլով: Բայց իրականում դա մի հարված էր հաշմանդամների թիկունքին, որի ցավն այսօր էլ զգացվում է: Ճիշտ է, դրանով պետությունը հսկայական «եկամուտ» ստացավ, բայց հարցնենք հաշմանդամների հաշվի՞ն... Մի՞թե տնտեսելու այլ ասպարեզ չկար...

Ու այսպես 1997 թ. հուլիսի 1-ից վերացվեցին հաշմանդամներին տրվող կենցաղային տրանսպորտային սպասարկումներից օգտվելու արտոնությունները: Ինչ մնում է դրան «փոխարինող» հավելավճարներին, ապա նախկինի 10 տոկոսն էլ չեն կազմում:

ԽՍՀՄ փլուզումից հետո, իհարկե, բավական փոփոխություններ են եղել հանրապետություններում: Տեղյակ մարդիկ գիտեն նաեւ, որ դրսում այդ փոփոխությունները չեն հարվածել հաշմանդամներին, ընդհակառակը՝ նրանց սոցիալական վիճակին նպաստող նոր որոշումներ են ընդունվել:

Եթե մեր դեպքում պատճառաբանությունը սոցիալական վիճակն է, անտրամաբանական է: Պետությու՞ն էլ չկա:

Թեեւ մյուս հանրապետություններն էլ արքայության մեջ չեն, բայց նրանք մի առավելություն եւս ունեն՝ զիջում են նույնիսկ դրսի մարդկանց՝ ԱՊՀ երկրներում ապրողներին:

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին հաշմանդամ թոշակառուի գրքույկով անվճար օգտվում է Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Բելառուսի, Մոլդովայի տրանսպորտային միջոցներից. քաղաքայինը եւ միջքաղաքայինը՝ 50-100 կմ անվճար, իսկ դրանից ավելին զեղչով:

Նրանք պա՞րտք են մեզ, թե՞ մեր կարմիր արյան համար են մեզ հարգում: Ուղղակի մարդկայնորեն հարգում են նկատի ունենալով մարդու հաշմվածությունը, ուրիշ ոչինչ: Մի բան, որ սեփական ժողովրդի նկատմամբ ապօրինականացվեց մեզանում, իսկ թե երբեւէ նորից կլինի՞ այդպիսի արտոնություն, հայտնի է միայն Աստծուն եւ հանրապետության բարձրագույն ղեկավարությանը:

Այստեղ ուզում եմ մի փոքր շեղում կատարել: Կարծում եմ մյուս հաշմանդամները չեն նեղանա, եթե ընդհանուրից առանձնացնեմ մանկուց հաշմանդամներին եւ ասեմ, որ կառավարությունում եւ Ազգային ժողովում տվյալ հարցը քննարկելիս եւ քվեարկելիս պետք է մի փոքր ավելի մարդկայնորեն եւ տրամաբանված մոտենային բնությունից տուժածներին: Երեւի ոչ մի ժողովրդի ուղեղում չտեղավորվի, թե ինչպե՞ս կարելի է բնածին կույր մարդուն կամ մանկուց մեկ այլ ահավոր արատ ունեցողին զրկել պետական հովանավորությունից ու մարդկային ջերմությունից: Նման վճիռներ կայացնողին «մտավոր կուրություն» բնութագրումը մեղմ չէ՞:

Պարոնայք ղեկավարները կարող են հավելավճարը որպես արդարացում չբերել, դրան բոլոր հաշմանդամներն են ծանոթ. դա անմիտ ինքնասփոփանք-հանգստացում է:

Անցյալ տարի եւ այս տարի նույնպես եղել ենք սոցիալական ապահովության եւ տրանսպորտի նախարարություններում նախկին եւ ներկայիս նախարարների մոտ՝ սոցիալական վիճակը հաշվի առնելով գոնե տրանսպորտով անվճար երթեւեկելու արտոնություն ստանալու: Նույնիսկ ահավոր վիճակը տեսնելով՝ էլի հին հեքիաթը...

Այդ պարոններին թվում է, որ եթե մեկնումեկին ընդառաջեն, ուրեմն վերջ օրենքի հերն անիծեցին, հանրապետությունը տնտեսական ծանր կացության մեջ դրեցին: Իսկ մեզ թվում է, թե չարժե, որ պարոն պաշտոնյաները նույնիսկ իրենց խոսքերն օսլայեն...

Բայց դե մերժելով հանդերձ, նախարարները չեն մոռանում նաեւ անորոշ խոստումներ տալ, որը հնից եկող նորացված սովորույթ լինելով, զրո է, պղպջակ...

Այսօր հազարավոր թոշակառուներ երբեմն իրենց արժանապատվության հաշվին են երթեւեկում: Քաղաքակիրթ հասարակությունում դա մեծագույն անարգանք կլիներ երկիր կառավարողների համար: Իսկ մենք դեռ երկար ճանապարհ ունենք անցնելու...

Վերջերս տրանսպորտի նախարար Ե. Զախարյանն ասաց, որ շուտով իրենք սոցապ նախարարության հետ տվյալ հարցով մտնելու են կառավարություն: Մենք սովոր ենք շուտովին, այդ երգը վաղուց ենք լսել... Բայց դե վե՞րջը, դա է կարեւորը: Մենք հո գիտենք, որ կառավարությունը ժողովրդի որոշ հարցեր լուծելու այնքան էլ բարեհաճություն չունի, այլապես խնայբանկերի ավանդներն աստիճանաբար մարելու ֆինանսների մի նախարարի խոստումը նրան հաջորդող նախարարն անորոշ ժամանակով նորից չէր «սառեցնի»՝ կրկին խաբելով ժողովրդի փոքրիկ հավատը պետության եւ կառավարության հանդեպ:

Մի նորագույն ասացվածք է շրջում աշխարհում. «Ասա՝ ինչպես են ապրում թոշակառուները, կասեմ՝ ինչպիսի պետություն ես դու»:

Ժողովրդին ծանրագույն վիճակից հանելու, այսպես ասենք ժողովրդավարություն կառուցելու համար մարդկանց կյանքին, սոցիալական վիճակին նպաստող գործող օրենքներ ու որոշումներ են պետք: Դա լավ գիտեն եւ օրենսդիր մարմնում, եւ կառավարությունում, եւ պետական ապարատում, բայց... Մնում է ժողովրդի անունից մեկ անգամ եւս սթափեցնել՝ գիտենալն այլ բան է, կամենալն ու կարողանալն այլ...

ԷԴՈՒԱՐԴ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

միջազգային

Օրերս Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարությունում տեղի է ունեցել նախարարության ռազմական համագործակցության գլխավոր վարչության պետ գեներալ-գնդապետ Լեոնիդ Իվաշովի ճեպազրույցը, ուր ներ չավելացնելու մասին ՄԱԿ-ի բանաձեւերի դրույթները, ընդգծեց բանախոսը: Վերջին տարիներին Ռուսաստանի կողմից Հայաստան զենքի եւ զինտեխնիկայի առաքումներ չի իրականացվել, հայտարարեց նա: Միեւնույն ժամանակ, Հայաստանի գամ մարտական օդուժի գծով: Հասկանալի պատճառներով Ռուսաստանը չի կարող անուշադրության մատնել այդ վտանգավոր միտումը, շեշտեց գեներալ-գնդապետ Լ. Իվաշովը: Ինչպես նշվել է ՌԴ պաշտպանության նախարարի այ-

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Ռուսաստանի նպատակները պարզ ու միանշանակ են

Ճեպազրույց ՌԴ պաշտպանության նախարարությունում

պարզաբանումներ տրվեցին ՌԴ ռազմական գերատեսչության ղեկավար մարշալ Իգոր Սերգեեւի Հայաստան կատարած այցի արդյունքների վերաբերյալ կապված Ադրբեջանի արտգործնախարարության հայտարարության հետ, տեղեկանում ենք «Կրասնայա զվեզդա» պաշտոնաթերթից: (Ճեպազրույցի մասին տեղեկացրել ենք նաեւ հուլիսի 31-ի համարում-«Ազգ»): Այս այցը նվիրված էր Անդրկովկասի իրադրությանը վերաբերող եւ ԱՊՀ տարածաշրջանային ու կոլեկտիվ անվտանգության հիմնահարցերի շուրջ երկու երկրների ռազմական գերատեսչությունների գործակցության հարցերի քննարկմանը: Ռուսաստանի ու Հայաստանի պաշտպանության նախարարները մտքեր փոխանակեցին երկկողմանի ռազմական ու ռազմատեխնիկական համագործակցության հեռանկարի շուրջ, նշել է գեներալ-գնդապետ Լ. Իվաշովը:

Ռուսաստանյան կողմը կասարում է ստանձնած պարտականությունները եւ հակամարտությունների գոտիներում սպառազինությունտանում տեղակայված է ռուսաստանյան ռազմակայանը, որի վերաբերյալ որոշում է կայացվել ռեսուրսը սպառած եւ բարոյապես հնացած սպառազինության եւ ռազմական տեխնիկայի որոշ նմուշների փոփոխման անհրաժեշտության մասին: Դա Ռուսաստանի Դաշնության կասարյալ, ինքնիշխան իրավունքն է իր զորքերում ունենալ այն սպառազինությունը, որ նա անհրաժեշտ է համարում: Այստեղ, բնականաբար, խոսքը միայն պաշտպանական միջոցների մասին է, ասաց գեներալը, եթե խոսելու լինենք Հայաստանի ու Ադրբեջանի միջեւ ուժերի հավասարակշռության խախտման մասին, ապա, ինչպես ընդգծեց գեներալ-գնդապետ Լ. Իվաշովը, եղած տվյալների համաձայն, այսօր, խսկապես, գոյանում է վտանգավոր անհավասարակշռություն սպառազինության հիմնական տեսակների գծով: Այսպես, Ադրբեջանն արդեն հիմա Հայաստանին 3-4 անգամ գերազանցում է սպառազինության հիմնական տիպերի քանակության գծով եւ 8 անգի ընթացքում. Ռուսաստանն Անդրկովկասում ունի աշխարհաքաղաքական ուղղակի շահեր, որոնցից գլխավորը տարածաշրջանում խաղաղության ու կայունության պահպանումն է:

Ռուսաստանի Դաշնությունը հավասարապես է մոտենում համագործակցությանն Անդրկովկասի բոլոր պետությունների հետ՝ դավանելով «համագործակցության միջոցով անվտանգություն» սկզբունքը եւ բոլորին առաջարկում է ռազմական համագործակցության հավասար պայմաններ: Նման առաջարկություններ բազմիցս արվել են նաեւ Ադրբեջանին, ընդսմին Ռուսաստանի գլխավոր նպատակն է եղել Հայաստանի ու Ադրբեջանի միջեւ եղած հակասությունների խաղաղ կարգավորումը, իրավահավասար երկխոսությունը բանակցությունների սեղանի շուրջ, նշել է գեներալ-գնդապետ Լ. Իվաշովը:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ
ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից
«Ազգի» համար

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Ընդդիմությունը պատրաստ է երկխոսության

ԲԱՔՈՒ, 1 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՍՆԱՐՔ: Ադրբեջանի ընդդիմադիր ուժերը պատրաստ են իշխանությունների հետ երկխոսության՝ հանուն արդարացի եւ ժողովրդավարական ընտրությունների անցկացման, հայտարարեցին Ժողովրդական ճակատ կուսակցության պարագլուխ Աբուլֆազ Էլչիբեյը եւ «Մուսավաթ» կուսակցության ղեկավար Իսա Ղամբարը, մեկնաբանելով ժողովրդավարական ընտրությունների կենտրոնի նախագահ Ֆազիլ Աղամալիի նախաձեռնությունը: Էլչիբեյն ընդսմին ընդգծել է, որ առաջիկա օրերին ընդդիմությունը «հնարավորություն կունենա համոզվելու, թե որքանով է այդ նախաձեռնությունը լուրջ»:

Ալիեւի որդին համոզված է, որ հայրը կհաղթի

ԲԱՔՈՒ, 1 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՍՆԱՐՔ: Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի որդին՝ Իլհամ Ալիեւը համոզված է, որ հայրը 100 տոկոսով կհաղթի աշնանը կայանալիք նախագահական ընտրություններում: «Կարծում եմ, որ դրանում համոզված են նաեւ նրանք, ովքեր փորձում են բոյկոտել ընտրությունները«, ասաց Ալիեւի որդին:

Էդ. Շեւարդնաձեն ռուսական ուժերի դուրսբերումը համարում է աննպատակահարմար

ԹԲԻԼԻՍԻ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ: «Քանի դեռ չի լուծված խաղաղարար ուժերի փոխարինման հարցը, ինչը կնշանակեր խաղաղարար գործընթացի հետագա միջազգայնացում, ես աննպատակահարմար եմ գտնում ռուսական խաղաղարար ուժերի դուրսբերումը աբխազական հակամարտության գոտուց, քանի որ որոշ ուժեր կարող են փորձել Վրաստանին ներքաշել նոր խոշորածավալ ռազմական հակամարտության մեջ»: Այսօր այսպիսի հայտարարություն է արել Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն:

Ազգային ռադիոյով հաղորդվող հարցազրույցի ժամանակ նա նշել է, որ աբխազական հակամարտության գոտում ռուսական խաղաղարար ուժերի մանդատի հարցը հատուկ քննարկման առարկա կդառնա Վրաստանի ազգային անվտանգության խորհրդի առաջիկա նիստում: Նա ասել է, որ անհրաժեշտ է մանրակրկիտ ուսումնասիրել Գալիի շրջանի բնակիչների եւ այդ շրջանից գաղթականների կարծիքը ռուսական խաղաղարար ուժերի մանդատի վերաբերյալ: Այդ նպատակով Վրաստանի նախագահը մասնագետներին հանձնարարել է ուսումնասիրել հասարակական կարծիքը:

ՀՈՆԿՈՆԳ

Չինաստանին փոխանցվելուց մի տարի անց՝ տնտեսությունը ճգնաժամի եզրին

Տնտեսական եւ քաղաքական նորանոր խնդիրներ լուրջ մարտահրավերներ են նետում մեկ տարի առաջ բրիտանացիների կողմից Չինաստանին հանձնված Հոնկոնգի կառավարությանը: Ըստ «Mondey Morning» լիբանանյան շաբաթաթերթի, տարածքն ապրում է իր առաջին տնտեսական ճգնաժամը անցկացվող վերջին տասնամյակների ընթացքում: Բաժնետոմսերի գինը համարյա կիսով չափ նվազել է, իսկ կալվածքներինը՝ նույնքան բարձրացել: Դրան գումարած, մայիսին անցկացված ընտրություններից հետո, դարձյալ քաղաքական ասպարեզ են մուտք գործել առավել ժողովրդավարության կողմնակից օրենսդիր ուժերը, որոնք 1995-ին կազմավորվելուց հետո, անցյալ տարի գրկել էին հօգուտ Պեկինին առավել հաճո խմբավորումների: Հատուկ վարչական շրջանի առաջին գործադիր առաջնորդ Տունգ Չիհվան, որն սկզբնական շրջանում ժողովրդավարություն էր վայելում, այժմ դժվարին կացության է մատնվել «նոր պայմաններին հարմարվելու հարցում»: «Նա պետք է սովորի ինչպես դառնալ քաղաքագետ եւ հասկանա, թե ինչպես են գործում քաղաքական լծակները», ասել է տարածքի բապտիստ համալսարանի դասախոս պրոֆ. Մայքլ Դիգոլյերը: Ըստ նրա Տունգն ամբողջ տարվա ընթացքում փորձել էր Հոնկոնգը ապաքաղաքականացնել Պեկինի հետ հակամարտության մեջ չմտնելու հույսով, սակայն դրանով կորցրել էր կապը զանգվածային լրատվության եւ հասարակության հետ եւ քաղաքագետից դարձել սոսկ կառավարիչ: Նույն ծեխով նա շարունակել չի կարող, գրում է հոդվածագիրը, քանի որ նորընտիր խորհրդարանը առավել ժողովրդավարական պահանջներ է դնում նրա առաջ եւ ժողովուրդը պահանջում է իրականացնել դրանք: Ընտրազանգվածի 53 տոկոսն է մասնակցել ընտրություններին եւ չնայած ժողովրդավարական ուժերը ստացել են ձայների երկու երրորդը, 60 հոգուց բաղկացած օրենսդրական պալատում նրանք ընդամենը կարողացել են զբաղեցնել մեկ երրորդից էլ քիչ տեղեր: Սակայն նրանք այլ խմբավորումների հետ գործակցելով բավական ուժեղ արշավ են ծավալել հանուն շուտափույթ վերափոխությունների: Կառավարությունը խոստացել է խորհրդակցությունների մի գործընթաց անցնել նախքան վերափոխումների օրինագիծը կներկայացվեր հաստատման օրենսդիր խորհրդի կողմից: Սակայն եթե Տունգը չփոխի իր կրիայի քայլերով առաջընթացի քաղաքականությունը, հետեւանքները կարող են անցանկալի լինել նրա համար:

Բջջային հեռախոսների վտանգը

Վերջերս Ճապոնիայում կատարված հետազոտությունը հաստատեց՝ բջջային հեռախոսները կարող են լուրջ անսարքություններ առաջացնել բժշկական սարքավորումներում: Վիրահատության ժամանակ արյան արհեստական շրջանառություն կատարող սարքից 45 սմ հեռու դրված բջջային հեռախոսը անսարքության պատճառ էր դարձել: Եվ սարքը սկսել էր վթարային ազդանշաններ արձակել: Պատճառը ռադիոալիքներն են, որոնք խանգարում են սարքավորումների աշխատանքը: Այդ իսկ պատճառով կապի նախարարությունն արգելում է բջջային հեռախոսները բժշկական հաստատություններ մտցնել:

Իսկ երկրորդը՝ դրանք մեծ վտանգ են նաեւ վարորդների համար: Եթե վարորդը միաժամանակ հետեւում է ճեքենային ու հեռախոսով խոսում, ապա դա կարող է լուրջ հետեւանքներ ունենալ: «New England Journal of Medicine»-ում հրապարակված հոդվածում նշված է, որ երբ վարորդները ղեկին նստած ժամանակ խոսում են հեռախոսով, 4 անգամ մեծանում է վթարի վտանգը: Միաժամանակ հեռախոսով խոսելիս եւ մեքենա վարելիս մարդն իրեն ավելի շատ է վտանգի ենթարկում, քան այն վարորդը, որի արյան մեջ ալկոհոլի առկայություն կա: Եվ բոլորովին էլ նշանակություն չունի, նա բարձրախոսով է խոսում, թե բջջային հեռախոսով, քանի որ երկուսն էլ հավասարապես ճեղում են մարդու ուշադրությունը: Մի քանի երկրներում՝ Բրազիլիայում, Իսրայելում արդեն արգելել են վարորդներին մեքենայում հեռախոս պահել:

ՍԵՐԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՎՍՏՐԱԼԻԱ

Էթնիկական վիճառը գլո՞ւխ է բարձրացնում

«Ավստրալիան միայն ժամանակավոր կացարան է իսկական փախստականների համար, որոնք անպայման ետ են ուղարկվելու հենց որ հակամարտություններն ավարտվեն իրենց երկրներում»: Այսպիսի հայտարարությամբ է հանդես եկել Ավստրալիայի պոպուլիստ քաղաքագետ Պոլին Հենսոնը, որը մամուլի ասուլիսի ընթացքում բացահայտելով իր «Մեկ ազգություն» կուսակցության ներգաղթի քաղաքականությունը, ավելացրել է. «Ավելի լավ է մարդիկ բոլորովին մուտք չգործեն Ավստրալիա, եթե նրանք չեն դառնալու ավստրալացիներ եւ չեն նպաստելու մեր որդեգրած մեկ ազգություն եւ միացյալ ժողովուրդ հասկացությանը»: Նա հայտնել է նաեւ, որ «Ավստրալացիները՝ ընդդեմ հետագա ներգաղթի» շարժման հիմնադիր Ռոբին Սպենսն այնուհետ դառնալու է իր կուսակցության ներգաղթի գծով խոսնակը:

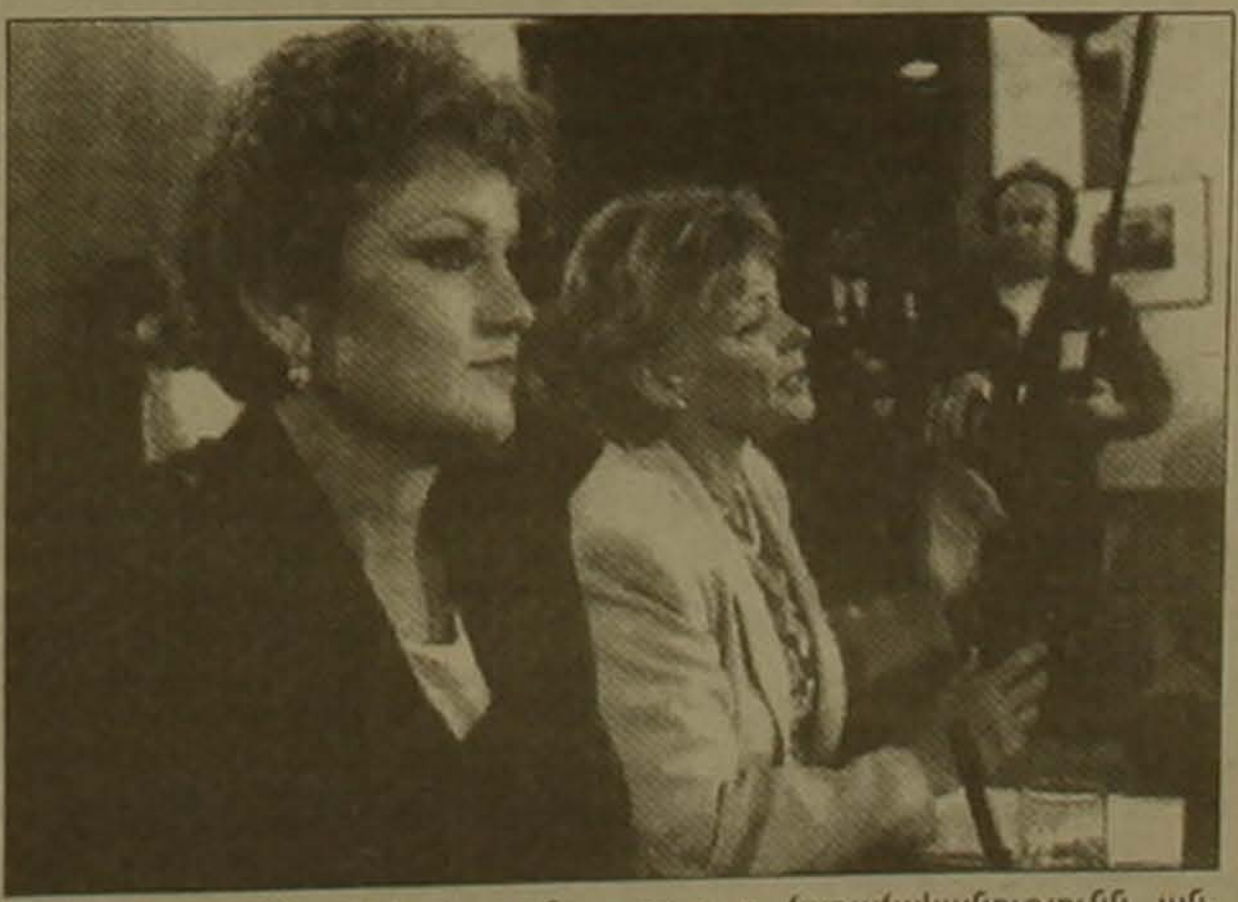

Այս մասին է հաղորդում լիբանանյան «Mondey Moming» շաբաթաթերթը: Վերոհիշյալ մամուլի ասուլիսում 10 կետից բաղկացած ծրագրի մասին է խոսվել, որտեղ «0» տոկոս է հատկացված ներգաղթին եւ որտեղ կոչ է արված վերջ դնել մինչեւ այժմ գործող «բազմամշակույթ հասարակություն» ստեղծելու քաղաքականությանը: Ծրագրի դրույթներում նշվում է, որ ավստրալական մշակույթի եւ ապրելակերպի պահպանումը յուրաքանչյուր ավստրալացու պարտքն է եւ իրավական մտահոգության առարկան: Նրանք չեն կարող անտարբեր մնալ ներգաղթի հետեւանքով էթնիկական խմբավորումների ստեղծած աճող սպառնալիքի հանդեպ:

«Մեկ ազգություն» կուսակցությունը, ըստ «Mondey Morning»-ի լրատվության, նաեւ կողմնակից է վերականգնելու մահապատիժը, ոստիկանական ուժեղ հսկողությունը, ինչպես նաեւ ստեղծելու քաղաքացիներից կազմված վերահսկիչ մի մարմին, որը դատավորներին պատասխանատու է անելու, եթե վերջիններս անաչառ, խիստ եւ հետեւողական չլինեն:

Կուսակցության ամբողջ ծրագիրը եւ հատկապես ներգաղթի մասին դրույթները խստագույն դատապարտվել են այլ քաղաքական ղեկավարների եւ էթնիկական խմբավորումների առաջնորդների կողմից, որոնք պարզամիտ, վտանգավոր եւ վրդովեցուցիչ են որակել նման քաղաքականությունը:

«Դա ցեղապաշտական քայլ է, որը 200 տարի ետ է տանում Ավստրալիան», նշել է Ավստրալիայի էթնիկական համայնքների խորհուրդների ֆեդերացիայի նախագահ Ռանդոլֆ Ալվիսը: Իսկ ընդդիմադիր լեյբորիստական կուսակցության փոխնախագահ Գարեթ Էվանսը զգուշացրել է, որ այդ քաղաքականությունն անպայման կվնասի Ավստրալիայի միջազգային հեղինակությունը: «Դա միայն վնաս կարող է հասցնել: Եվ ես չեմ խոսում միայն Ասիայի, այլեւ Եվրոպայի եւ Հյուսիսային Ամերիկայի մասին, որտեղ մարդիկ համաձայնում են Ավստրալիայում ներդրումներ կատարել պարզապես այն պատճառով, որ մենք մոտիկ կապերի մեջ ենք ասիական շրջանների հետ», ասել է նա:

Ծայրահեղական համարվող կուսակցության ծրագրի հրապարակումը լուրջ տագնապ է առաջացրել ասիական երկրներում, որտեղ զբոսաշրջիկները ջնջել են իրենց ծրագրած ճանապարհորդությունները, իսկ ներդրողները հրաժարվել են մուծումներ կատարելու իրենց մտադրություններից: Ըստ լուրերի, նման քայլերն արդեն իսկ միլիոնավոր դոլարների կորուստ են արձանագրել Ավստրալիայի համար:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակոյթ

Յակոբ Յակոբեանի անհատական առաջին ցուցահանդէսը Մ. Նահանգներու մէջ

Արուեստասէր հոծ հասարակութիւն մը ներկայ էր հայրենի արուեստագէտ, ժամանակակից հայ մեծագոյն նկարիչներէն Յակոբ Յակոբեանի Միացեալ Նահանգներու մէջ անհատական առաջին ցուցահանդէսին, որ տեղի ունեցաւ հինգշաբթի յուլիս 30-ին, ՀԲԸ միութեան Ալեք Մանուկեան կեդրոնին մէջ, Փասատենա:

Բացառիկ ցուցահանդէսը կազմակերպուած էր Թէքէեան մշակութային միութեան Լոս Անճելըսի մասնաճիւղին կողմէ:

Բարսեղ Գարթալեանն իր բացման խօսքին մէջ ներկայացուց Յ. Յակոբեանի կեանքը Եգիպտոսէն մինչեւ Հայաստան, կեդրոնանալով օտար քննադատներու անվերապահ գնահատականին վրայ: Ապա Յակոբեանի արուեստի աշխարհին մասին վերլուծական մօտեցումով ելոյթ ունեցաւ հանրածանօթ գեղանկարչուհի Սիրուն Երէցեանը, որ վեր առաւ Յակոբեանի ջինջ ու յստակ արուեստը, գոյներուն ներդաշնակութիւնը, մտայղացումները, նրբութիւնը, բնութիւնը եւ մանաւանդ հոգեխառնութիւնը, հաստատելով Յակոբեանի արուեստին միջազգային չափանիշը եւ հայ գեղանկարչութեան բերած մեծ նպաստը:

Շնորհաւորական խօսքով արտայայտուեցաւ նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան Լոս Անճելըսի հիւպատոսութեան աշխատակից Էդուարդ Թառանեանը:

Շնորհակալութեան հակիրճ խօսքով հանդէս եկաւ գեղանկարիչ Յակոբ Յակոբեանը, որուն կտաւներէն 30-ը ցուցադրուած էին վաճառքի համար:

Համայնքին համար բացառիկ արուեստի օր մըն էր ցուցահանդէսին բացումը, որուն մասնակցեցան անուանի տաս նկարիչներ:

Այս առիթով հանրութեան ներկայացուեցաւ «Յակոբեան» գեղատիպ մեծ հատորը, 200 էջ, գունաւոր վերարտադրումներով, Ռազմիկ եւ Յուրի Հաքիմեաններու (AAA Publishing House) հրատարակութեամբ, Մոնթրէալ, Կանադա: Արուեստաբան Շահէն Խաչատրեան գրած է յառաջաբան-վերլուծականը այս տաս կարեւոր հատորին:

ՕՇԻՆ ՔԵՇԻՇԵԱՆ
Լոս Անճելըս

ԹՄՄ

4 գիրք Հայաստանէն

Թէքէեան մշակութային միութեան Լոս Անճելըսի մասնաճիւղին կազմակերպութեամբ հինգշաբթի, յուլիս 16-ին, ԹՄՄ Արշակ Տիգրանեան վարժարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ չորս գիրքերու ներկայացում, չորսն ալ հրատարակուած Հայաստանի մէջ:

Բացման խօսքով օրուան նպատակին մասին արտայայտուեցաւ ԹՄՄ տեղի վարչութեան ատենապետ, հրապարակագիր Վաչէ Սեմերճեանը:

Գրող եւ հրապարակագիր Սարգիս Վահագնը ներկայացուց հանգուցեալ Գեղամ Սեւանի «Սփիւռքահայ գրականութեան ուրուագծեր» մենագրութեան 2-րդ հատորը:

Պրոֆ. Նիկողոս Թահմիզեան զեկուցեց Սարիբեկ Մանուկեանի «Երուանդ Օտեան» հատորի մասին:

Հրապարակագիր Յակոբ Պողոսեանը ներկայացուց Նորայր Ադալեանի «Ղավայաթաղ» գործը:

Խմբագիր եւ UCLA-ի դասախօս Օշին Քեշիշեան խօսեցաւ Սիլվա Կապուտիկեանի «Էջեր փակ գզրոցներից» մատեանին մասին:

Այս առիթով ընթերցուեցաւ Ամենայն Հայոց Տ. Տ. Գարեգին Ա կաթողիկոսի գնահատագիրը ուղղուած գիրքերու մեկենաս եւ բարերար դրն. Յարութիւն Սիմոնեանին, որ զանազան գիրքերու շարքին հովանաւորած էր նաեւ Գեղամ Սեւանի եւ Սարիբեկ Մանուկեանի վերոյիշեալ հատորներուն հրատարակութիւնը:

Թղթակից

ԵՐԵՎԱՆ

Կառուցվում է Մայր տաճարի ներքնահարկը

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍԻ ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ավարտին են մոտենում Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի առթիվ Երեւանում կառուցվող Մայր տաճարի ներքնահարկի աշխատանքները: Եկեղեցու ստորգետնյա այս տարածքը, որի վերեւում լինելու է աղոթասրահը, նախատեսված է տաճարի կառուցման պատմությունը ներկայացնող թանգարանի, Գրիգոր Լուսավորչի գերեզմանը խորհրդանշող տապանաքարի, գրադարանի, այլ ծառայությունների, տեխնիկական սենյակների համար: Ըստ տաճարի նախագծի հեղինակ, ճանաչված ճարտարապետ Ստեփան Քյուրքչյանի, այսօրվա եկեղեցին չի կարող միայն աղոթավայր լինել, պատ մոմ վառելու համար, այն պետք է տեխնիկապես հագեցած լինի եւ համապատասխանի արդի պահանջներին: Տաճարի վերգետնյա աշխատանքներն իրականացնելու համար շինարարական կազմակերպությունների միջեւ վերստին մրցույթ է հայտարարվելու: Իսկ «2001 թվականին տաճարը պատրաստ կլինի՞» հարցին պարոն Քյուրքչյանի պատասխանը դրական է, միայն աշխատանքի ընթացքը պետք է արագացվի:

Մայիսյան հերոսամարտին նվիրված ծավալուն ժողովածու

Պաշտպանության նախարարության հրատարակչությամբ լույս տեսավ ՀՀ պաշտպանության նախարարության «Մայր Հայաստան» ռազմապատմական թանգարանի պատրաստած «Սարդարապատ, Բաշ-Ապարան, Ղարաքիլիսա. 1918 թ. մայիսյան հերոսամարտերը» ծավալուն ժողովածուն: Սկզբնաղբյուրային արժեք ունեցող այդ գրքում ամփոփված են արխիվային վավերագրեր, փաստեր, ականատեսների ու մասնակիցների վկայություններ, հուշեր, ուրվագիծ-քարտեզներ, անվանացանկեր, լուսանկարներ եւ այլ նյութեր 1918 թ. մայիսյան ճակատամարտի վերաբերյալ, որոնց մեծ մասն առաջին անգամ է բնագրային տեսքով դրվում շրջանառության մեջ:

Ժողովածուն կազմել եւ նյութերը հրատարակության են պատրաստել Ն. Սարգսյանը եւ Ա. Միրզոյանը՝ ՀՀ պաշտպանության փոխնախարար, գեներալ-մայոր Ա. Պետրոսյանի ղեկավարությամբ:

Գիրքը նախատեսված է ինչպես մասնագետների, այնպես էլ ընթերցող լայն շրջանների համար:

ՀՀ ՊՆ ԼՐՎ ՄԱՄՈՒԼԻ ԲԱԺԻՆ

ՀՅՈՒՐԱԽԱՂԵՐ

Վանաձորցիները ջերմորեն ընդունեցին Գյումրիի թատրոնի հյուրախաղերը

Անցած կիրակի Վիկտոր Ռոզովի «Իրկուտսկյան պատմություն» ներկայացմամբ ավարտվեցին Գյումրիի Վ. Աճեմյանի անվան պետական դրամատիկական թատրոնի եռօրյա հյուրախաղերը Վանաձորում: Դրանք նվիրված էին երկրաշարժի 10-ամյակին: Նախորդ օրերին հանդիսատեսի դատին էին հանձնվել «Հավաքս» եւ «Ավերված քաղաքի ավերակները» ներկայացումները: Վանաձորցիներն իրենց հատուկ ջերմությամբ ընդունեցին վաղեմի բարեկամների խաղը: Հյուրախաղերը հովանավորել էին ՆԳ Լոռու մարզային վարչության պետ Աշոտ Ղահրամանյանը եւ Լոռու մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանը:

«Առանց վախենալու նեղացնողներից ուզում եմ հայտարարել, որ այսօր Վանաձորն իր ամեն ինչով Հայաստանի 2-րդ քաղաքն է, իսկ Վանաձորի հանդիսատեսն իր կուլտուրայով, արվեստի նկատմամբ ունեցած հարգանքով առաջինն է», մեր զրույցի ժամանակ ասաց թատրոնի ղեկավար Ալբերտ Մկրտչյանը: Նա երախտիքի խոսքեր ուղղեց եւ տեղական իշխանություններին, եւ իրենց հյուրընկալ հարկի տակ ընդունած Վանաձորի Հովհ. Աբելյանի անվան թատրոնին:

Նախ այն մասին, թե ինչպես «Ազգ» թերթը «փակեց Մհեր Մկրտչյանի թատրոնը»

Մեր խոսակցության հենց սկզբից Ալբերտ Մկրտչյանը հայտարարեց, թե ինքը «Ազգ» թերթը չի սիրում, որովհետեւ այդ թերթը փակել է իր եղբոր Մհեր Մկրտչյանի թատրոնը: Հետաքրքիր էր ինչպես է թերթն ավելի ուժեղ գտնվել մշակույթի նախարարությունից, այլ գերատեսչություններից եւ ստանձնելով այդ «չար» գործը, մահվանից հետո փակել սիրելի դերասանի անունը կրող թատրոնը: «Եթե «Ազգը» իր էջերում այդքան տեղ չտար եղբորս կնոջը Թամար Հովհաննիսյանին, այդ թատրոնը չէր փակվի, բացատրեց Ա. Մկրտչյանը: Իսկ հիմա այդ թատրոնից գողացված է այն ամենը, ինչ նվիրատվություն էին արել Մհեր Մկրտչյանի թատրոնին: Այն, ինչի մասին երազում էր Մհերը, գոյություն չունի եւ չի կարող ունենալ»: Սա է Ալբերտ Մկրտչյանի կռիվը «Ազգ»-ի եւ կառավարության հետ: «Ես դեռ հոդվածներ կգրեմ այդ երեւույթի մասին», եզրափակեց նա:

Մեզ մնում է վերջում խնդրել Ա. Մկրտչյանին, որ այդ հոդվածներն անպայման տրամադրի «Ազգ»-ին: Չէ՞ որ «Ազգ» թերթը ի զորու է թատրոններ փակել ու բացել:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ
Վանաձոր

Պերճ Զեյթունցյանի 60-ամյակի հանդիսություն

Արձակագիր, դրամատուրգ, հրապարակախոս Պերճ Զեյթունցյանի ծննդյան 60-ամյակին նվիրված հանդիսություն տեղի կունենա վաղը, օգոստոսի 5-ին, Հայաստանի գրողների միության մեծ դահլիճում, ժամը 17-ին: Բացման խոսք Հրանտ Մաթեւոսյան, խոսք գրողի մասին Սերգեյ Սարինյան, Վազգեն Մնացականյան, Կարպիս Սուրենյան, Ալեքսանդր Թոփչյան: Հանդիսությանը կմասնակցեն Սոս Սարգսյանը, Երվանդ Ղազանչյանը, Վահե Շահվերդյանը, Գուժ Մանուկյանը, Վլադիմիր Մսրյանը, Տիգրան Ներսիսյանը: Երեկոն կվարի Յուրի Մկրտչյանը

Հանրագիտարանի գլխավոր խմբագրությունը մոտ ապագայում սեփականաշնորհման վտանգ չի սպառնում

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ տեղեկատվության եւ գրահրատարակչության համակարգի 7 հրատարակչություններից ՊՓԲԸ-ի կարգավիճակ է նախատեսվում Հանրագիտարանի գլխավոր խմբագրության համար: «Հայաստան», «Արեւիկ» եւ «Անահիտ» հրատարակչությունները վերածվել են ՓԲԸ-երի, որոնց բաժնեմասերի 20 տոկոսն անհատույց տրվել է կոլեկտիվին: «Տիգրան Մեծ», «Լույս» եւ «Նաիրի» հրատարակչություններում պետական բաժնեմասը համապատասխանաբար կազմում է 34, 47.9 եւ 37.9 տոկոս:

Համակարգի 41 տպարաններից 7-ը գտնվում են Երեւանում, դրանցից 4-ը՝ Հակոբ Մեղապարտի անվան, «Ոսկան Երեւանցին», թիվ 1 եւ «Հայբլանկհրատը» սեփականաշնորհվել են ամբողջությամբ: «Ամարաս», «Նոյ» եւ «Զվարթնոց» տպարաններում պետական բաժնեմասերը համապատասխանաբար կազմում են 26.4, 28.9 եւ 34 տոկոս: 34 մարզային տպարաններից 19-ը ամբողջությամբ սեփականաշնորհվել են, 12-ը գտնվում են սեփականաշնորհման գործընթացում (2-ում այն չի կայացել), Էջմիածնի տպարանը հանձնվել է մարզպետարանին, իսկ Ապարանի տպարանը քանդված է, որի հարցով դատական գործ է հարուցված:

Հանրապետության 70 գրախանութներից 40-ը պատկանել են «Երեւանգիրք» միավորմանը, որից 30-ը ամբողջությամբ սեփականաշնորհվել են: Միավորման 10 եւ մարզային 30 գրախանութները սեփականաշնորհման ընթացքում են:

Համակարգի տեղեկատվական ձեռնարկություններից 8-ը (Հայաստանի ազգային հեռուստատեսություն, «Նորք» հեռուստատեսություն, «Երեւան» ստուդիա, Հայաստանի ազգային ռադիո, ձայնագրությունների «Տերյան» ստուդիա, Հայաստանի պետական լրատվական գործակալություն, Հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման կենտրոն) վերակազմավորվել են ՊՓԲԸ-երի, 3-ը պահպանել են ՊՁ կարգավիճակը, 1-ը սեփականաշնորհման գործընթացում է:

«Այլ ձեռնարկություններ» սյունակի 2 օբյեկտ սեփականաշնորհվել է ամբողջությամբ, 2-ը վերակազմավորվել է ՊՓԲԸ-ի, 1-ում («Փյունիկ» ֆոտոշարվածքային կենտրոն) պետական է մնացել 56.8 տոկոս բաժնեմասը:

Քանդակագործին քարը օգնում է

Անտառ, անկոփ ընկած քար՝ թաքնված անհիմանալի կյանք ու գոյություն: Ու բավական է հատիչի սուր, տափակ շրթունքը հպվի նրա սառը, անկյանք կողերին, խփվի կրկին ու կրկին, եւ կծնվի Անահիտ, խաղողի որթատունկ, խոյակ ու տաճար: Վարպետի շունչը կրած, ոգի ու ոճ ստացած քարն է, որ հազարամյակների վկան է դառնում: Դարաշրջանի ոգին եւ կյանքն են քարի միջոցով կանգնում դիմացդ: Մատներդ դիպցնում ես խոյակի ոլորուն նախշերին, արձանի սահուն ձեւերին, թվում է՝ ճանաչում ես անձեւ քարից խոյակ ու կերպար ստեղծած այդ վարպետին, նույնիսկ լսում քարին խփվող նրա հատիչի զնգոցը, մուրճի ձայնը: Քար, վարպետ, հատիչ... աներեւակայելի հեռու ու զարմանալի մոտ՝ պատկանող դարին ու այսօրվան:

Քանդակագործը հենց այնպես, օրերից մի օր չէ, որ դառնում է քանդակագործ, արվեստագետ: Անցնելով ուսման, կրթության, աշխարհըմբռնողության երկար ու դժվարին ճանապարհը՝ նա իր հասունացած ներաշխարհն է արտահայտում: Այդ ներաշխարհը դառնում է միտք, բովանդակություն, կարծիք... Արվեստագետի կարծիք: Կարծիքն է, որ արվեստագետին դարձնում է ինքնատիպ: Ահա մուրճը խփում է հատիչին, հատիչը՝ քարին: Կրկին ու նորից: Եվ քարից ծնվում են դեմք ու դիմագիծ, աղջկա ժպիտ ու խաչքարեր: Քանդակագործ Ռոբերտ Մինասյանը գտնում է, որ քանդակագործի դժվարին աշխատանքում իրեն անչափ օգնում է քարը: «Նա նյութ ու խորհուրդ է, մեր հոգուն շատ մոտ կանգնած, ինչ-որ տեղ հարազատ դարձած»: Կերպարվեստի մասնագիտության մեջ նյութ հասկացողությունը շատ կարեւոր է, նա պարզապես հուշում է: Հուշում է անգամ գործի բովանդակությունը, կերպարի էությունը, կոմպոզիցիոն դասավորությունը:

Ի վերջո, օազիսներ միայն անապատում չէ, որ պատահում են: Դրանց հաճախ հանդիպում ենք եւ մեր հոգեւոր կյանքում ու կարծես անչափ քայլելուց հոգնաբեկ, վերջապես հանգստանում ենք դրանց կենարար ստվերում: Թերեւս քանդակագործ Ռոբերտ Մինասյանի համար նման օազիս է եւ իր մասնագիտությունը:

ՄԵԳԱ ԲԵՔԱՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ՖՈՒՏԲՈԼ

Նախնական փուլի մասնակիցները որոշվեցին

Եվրագավաթների որակավորման փուլ. պատասխան խաղեր

Եվրոպական երկրների Չեմպիոնների լիգայի եւ ՈւԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության որակավորման փուլի պատասխան խաղերից հետո որոշվեցին այն թիմերը, որոնք պայքարը կշարունակեն նախնական փուլում: Ցավոք, անհաջող հանդես եկան Հայաստանի ներկայացուցիչները, որոնք հեշտությամբ զիջեցին մրցակիցներին: Ահա թե որակավորման փուլի խաղերն ինչպես են ավարտվել (փակագծերում բերված են առաջին խաղի արդյունքները, իսկ զույգերի հաղթող թիմերն առանձնացված են մուգ տառատեսակով):

Չեմպիոնների լիգա

Որակավորման փուլ

Պատասխան խաղեր

ԵՐԵՎԱՆ (Հայաստան)-ՀԻԿ (Ֆինլանդիա)	0-3 (0-2)
Սենթ Պատրիկ (Իռլ.)-Սելթիկ (Շոտլ.)	0-2 (0-0)
Վեսթմաննաեյար (Իսլ.)-Օբիլիչ (Հարավսլ.)	1-2 (0-2)
Հալմսթադ (Շվեդ.)-Լիտեքս (Բուլղարիա)	2-1 (0-2)
Ֆլորա (Էստոնիա)-Ստյաուա (Ռումինիա)	3-1 (1-4)
Քյափազ (Ադրբեջան)-ԼԿՍ (Լեհաստան)	1-3 (1-4)
Մարիբոր (Սլովենիա)-Կարեդա (Լիտվա)	1-0 (3-0)
Վլաժնիա (Ալբանիա)-Դինամո (Թբիլիսի)	3-1 (0-3)
Անորթոսիս (Կիպրոս)-Լա Վալետա Մալթա)	6-0 (2-0)
Ույպեշտ (Հունգարիա)-Զիմբրու (Մոլդովա)	3-1 (0-1)
Ժյոնես (Լյուքսեմ.)-Գրասհոպերս (Շվեյց.)	0-2 (0-5)
Բարի Թաուն (Ուելս)-Դինամո (Կիեւ, Ուկր)	1-2 (0-8)
Բրյուգե (Բելգիա)-Սիլեքս (Մակեդոնիա)	2-1 (0-0)
Տորշավն (Ֆարեր. կղզ.)-Բեյտար (Իսրայել)	0-1 (1-4)
Կոշիցե (Սլովակիա)-Քլիֆթոնվիլ (Հս.Իռլ.)	8-0 (5-1)
Դինամո (Մինսկ, Բել.)-Սկոնտո (Լատվիա)	1-2 (0-0)

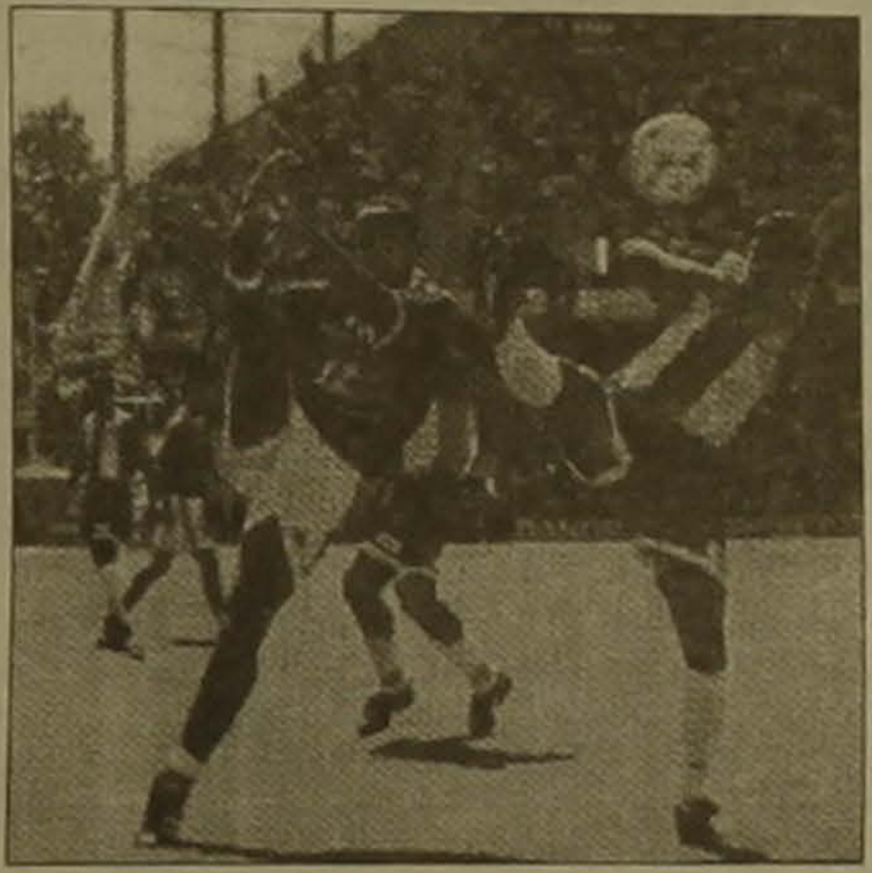

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթ

Որակավորման փուլ

Պատասխան խաղեր

ՄԱԼՄՅՈ (Շվեդիա)-ՇԻՐԱԿ (Հայաստան)	5-0 (2-0)
Դինամո (Բաքու, Ադր.)-Արջեշ (Ռումինիա)	0-2 (1-5)
ՑՍԿԱ (Բուլղարիա)-Բելշինա (Բելառուս)	3-1 (0-0)
Լինֆիլդ (Հյ. Իռլ.)-Օմոնիա (Կիպրոս)	5-3 (1-5)
Բիրկիրկարա (Մալթա)-Շախտյոր (Ուկր.)	0-4 (1-2)
Ցրվենա Զվեզդա (Հարավ)-Կոլխեթի (Վր.)	7-0 (4-0)
Տիրանա (Ալբանիա)-Ինտեր (Սլովակիա)	0-2 (0-2)
Պոլոնիա (Լեհ.)-Տալլինա Սադամ (Էստ.)	3-1 (2-0)
ՎՊՍ (Ֆինլ.)-ԽԲ Տորշավն (Ֆար. կղզ.)	4-0 (0-2)
Քիլմառնոկ (Շոտլ.)-Ժելեզնիչար (Բոս.)	1-0 (1-1)
Դաուգավա (Լատվ.)-Մուրա (Սլովենիա)	1-2 (1-6)
Ժալգիրիս (Լիտվա)-Սկրանես Իսլանդիա)	1-0 (2-3)
ՖինՊա (Ֆինլ.)-Հապոել (Թ. Ավիվ, Իսր.)	1-1 (1-3)
Սարաեւո (Բոսնիա)-Էֆերեն (Բելգիա)	0-0 (1-4)
Գլազգո Ռեյնջերս (Շոտլ.)-Շելբուռն (Իռլ.)	2-0 (5-3)
Սլոգա (Մակեդ.)-Օցելուլ (Ռումինիա)	1-1 (0-3)
Գյոթեբորգ (Շվեդիա)-Յունիոն (Լյուքս.)	4-0 (3-0)
Պրինսիպատ (Անդ.)-Ֆերենցվարոշ (Հունգ.)	1-8 (0-6)
Անդերլեխտ (Բելգիա)-Տիլիգուլ (Մոլդովա)	5-0 (1-0)
Վիսլա (Լեհաստան)-Նյուտաուն (Ուելս)	7-0 (0-0)

ԲԱՐԻ ԿԱՄՔԻ ԽԱՂԵՐ

Հրաժեշտ Նյու Յորքին

Նյու Յորքում ավարտվեցին Բարի կամքի 4-րդ խաղերը:

Լողորդները մրցում էին «Ակվացենտր» մրցասպարեզում: Կազմակերպիչները մրցումների նոր ձեւ էին մտցրել՝ տղամարդկանց եւ կանանց չորսական թիմեր մրցամարտային հանդիպումներ անցկացրեցին միմյանց հետ: Ահա դրանց վերջնական արդյունքները. տղամարդիկ՝ 1. Աշխարհի հավաքական, 2. Ռուսաստան, 3. ԱՄՆ, 4. Գերմանիա, կանայք՝ 1. ԱՄՆ, 2. Աշխարհի հավաքական, 3. Գերմանիա, 4. Չինաստան:

Մրցումների վերջին օրը նշանավորվեց համաշխարհային ռեկորդով: Բրաս լողաոճի 100 մետր մրցատարածությունում հաղթելուց բացի Պենի Հեյնը (ՀԱՀ) առաջին կեսն անցավ ռեկորդային ժամանակում՝ 30,95 վրկ: Համաշխարհային ռեկորդի համար կազմակերպիչները 50 հազար դոլար պարգեւավճար են խոստացել, սակայն Հեյնը 10 հազար ստացավ, քանի որ 50 մետր մրցատարածությունում առանձին հաշվարկ չէր կատարվում:

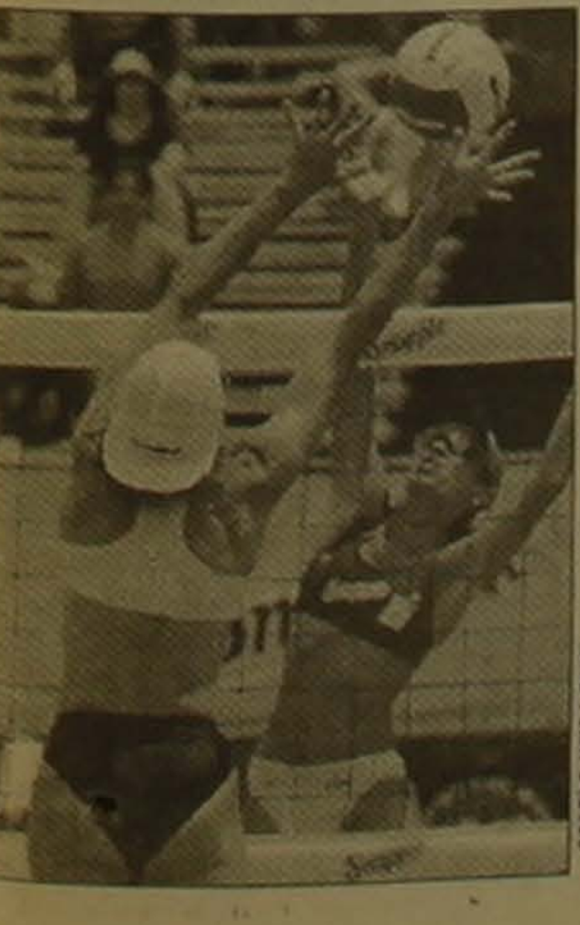

Նյու Յորքի Կենտրոնական զբոսայգու խաղահրապարակներում մրցեցին վոլեյբոլիստուհիները: Ինչպես եւ սպասվում էր, չեմպիոնուհիներ դարձան Բրազիլիայի վոլեյբոլիստուհիները, որոնք եզրափակիչում 12-9, 12-5 հաշվով հաղթեցին Ավստրալիայի ներկայացուցիչներին: Երրորդ տեղի համար պայքարում ամերիկուհիները պարտության մատնեցին իտալուհիներին՝ 12-11, 12-3:

Բավականին հետաքրքիր ընթացան «Կոլիզեում» մարզադաշտում անցկացված գեղասահքի մրցումները:

Սպորտային զույգերի մրցումներում հաղթողներ դարձան ռուսաստանցիներ Ելենա Բերեժնայան եւ Անտոն Սիխարուլիձեն, որոնք առաջ անցան իրենց հայրենակիցներից՝ Օքսանա Կազակովա-Արթուր Դմիտրիեւ երկյակից:

Պարային զույգերի պայքարում եւս Ռուսաստանի ներկայացուցիչները մրցակցությունից դուրս էին: Խաղերի չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Անժելիկա Կռիլովա-Օլեգ Օվսյաննիկով զույգը, իսկ արծաթե մեդալակիրներ դարձան Իրինա Լոբաչովան եւ Իլյա Ավերբուխը:

Մենասահքերում հաղթեցին ամերիկացիները: Տղամարդկանց մրցումներում ուժեղագույն ճանաչվեց աշխարհի նախկին չեմպիոն Թոդ Էլդրիջը, որն առաջ անցավ ռուսաստանցի Ալեքսեյ Ուրմանովից:

Կանանց մենասահքերում անվիճելի էր աշխարհի կրկնակի չեմպիոնուհի Միշել Կվանի առավելությունը: Ամերիկուհին զգալիորեն հետ թողեց

արծաթե մեդալակիր դարձած Մարինա Բուտիրսկայային (Ռուսաստան):

Բռնցքամարտի մրցումների հաղթողների մասին ավելի ուշ կհայտնենք: Ասենք, որ վանաձորցի Վախթանգ Դարչինյանը (51 կգ քաշային կարգ) կիսաեզրափակիչ մենամարտում պարտություն կրեց ամերիկացի Ռոբերտո Բենիտեսից եւ բավարարվեց բրոնզե մեդալով: Իսկ եզրափակիչում բոլորից շատ մասնակիցներ ունեին ԱՄՆ-ի Կուբայի հավաքականները:

Վերջում նշենք, որ Բարի կամքի 4-րդ խաղերում վստահ հաղթանակ տարան տանտերերը՝ ԱՄՆ-ի մարզիկները, որոնք նվաճեցին 117 մեդալ (38 ոսկե, 42 արծաթե, 37 բրոնզե): Հաջորդ տեղերում են Ռուսաստանի եւ Չինաստանի մարզիկները՝ համապատասխանաբար 84 (32, 25, 27) եւ 21 (9,7,5) մեդալ:

Իսկ Բարի կամքի 5-րդ խաղերը տեղի կունենան Ավստրալիայի Բրիսբեն քաղաքում, 2001 թվականին:

ԲԱՍԿԵՏԲՈԼ

Սկսվել է երկրորդ փուլը

Հունաստանի մայրաքաղաք Աթենքում ընթացող բասկետբոլի աշխարհի տղամարդկանց առաջնությունում սկսվել է նախնական խաղերի երկրորդ փուլը: Առաջին փուլի խաղերից հետո որոշվեցին այն 12 հավաքականները, որոնք շարունակում են պայքարը մեդալների համար: Այժմ երկու խմբերում (յուրաքանչյուրում 6 թիմ) նրանք կորոշեն իրենց հարաբերությունները, ապա չորսական լավագույնները այնուհետեւ օլիմպիական խաղակարգով կմրցեն ամենաբարձր տեղերի համար:

Ահա թե ինչպես ավարտվեցին երկրորդ փուլի առաջին խաղերի. «E» խումբ–Հարավսլավիա–Կանադա՝ 95-55, Ռուսաստան-Իտալիա՝ 71-55, Հունաստան–Պուերտո Ռիկո՝ 71-64, «F» խումբ-ԱՄՆ-Արգենտինա՝ 87-74, Իսպանիա–Բրազիլիա՝ 73-64, Ավստրալիա-Լիտվա՝ 71-64:

ՀԵԾԱՆՎԱՅԻՆ ՍՊՈՐՏ

«Տուր դը Ֆրանս» ավարտվեց

Մարկո Պանտանի

«Տուր դը Ֆրանս» խճուղային բազմօրյա հեծանվավազքն ավարտվեց:

19-րդ փուլում հաղթեց շվեդ Մագնուս Բակստեդը (ԳԱՆ թիմ): Հաջորդ՝ 20-րդ փուլը (անջատ մեկնարկով 52 կմ մրցատարածություն) շատ կարեւոր էր մրցանակային տեղերը որոշելու համար: Այստեղ մեծ առավելությամբ առաջին տեղը գրավեց «Տուր»-ի անցյալ տարվա հաղթող հաղթող Յան Ուլրիխը, սակայն նա միայն մոտեցավ առաջատարին՝ Մարկո Պանտանիին: Վերջին՝ 21-րդ փուլում, որն ավարտվեց Փարիզի Ելիսեյան դաշտերում, հաղթեց բելգիացի Թոմ Սթելսը («Մապեի»):

Ընդհանուր հաշվարկում «Տուր դը Ֆրանսի» հաղթող դարձավ իտալացի Մարկո Պանտանին («Մերկատոնե Ունո»): Նա վերջին 33 տարվա ընդմիջումից հետո հաղթանակած առաջին իտալացին է: Պանտանին պատմության մեջ 7-րդ մարզիկն է, որ նույն տարում հաղթում է թե՛ «Ջիրո դ' Իտալիա», թե՛ «Տուր դը Ֆրանս» հեծանվավազքում (վերջին անգամ նման հաջողության հասել էր նշանավոր իսպանացի Միգել Ինդուրայնը, 1992-ին): Մրցանակային երկրորդ տեղը գրավեց գերմանացի Յան Ուլրիխը («Տելեկոմ»), երրորդը՝ ամերիկացի Բոբի Ջուլիխը («Կոֆիդիս»):

Այո, «Տուր դը Ֆրանս» հեծանվավազքը, որն այս տարի անցկացվում էր 85-րդ անգամ, վերջապես ավարտվեց: Փառավոր ավանդույթներ ունեցող մրցումներն այս անգամ չափազանց ծանր տպավորություն թողեցին եւ, հավանաբար, դրանք կհիշվեն ոչ այնքան մարզական արդյունքներով, որքան ընթացքում ծագած բազմաթիվ սկանդալներով՝ ոստիկանական խուզարկություններով, դոպինգային մերկացումներով ու խոստովանություններով, գործադուլներով ու բանակցություններով, թիմերի ու հեծանվորդների՝ զանգվածաբար հեծանվավազքից դուրս գալով: Բավական է ասել, որ «Տուր դը Ֆրանսն» այս տարի սկսեցին 21 թիմերի 189 հեծանվորդներ, իսկ ավարտեցին 14 թիմեր, որոնց կազմում 90 մարզիկներ էլ չկային:

Հետաքրքիր է, որ դոպինգային սկանդալի ամենաթեժ պահին հնչեց Միջազգային օլիմպիական կոմիտեի նախագահ Խուան Անտոնիո Սամարանչի առաջարկությունը, այն է՝ կտրուկ կրճատել արգելված դեղամիջոցների պաշտոնական ցանկը: ՄՕԿ-ի նախագահն այդ առիթով արտահերթ ժողով է հրավիրել, որը տեղի կունենա օգոստոսի 20-ին:

Իսկ այժմ ֆրանսիական ոստիկանությունը շարունակում է հետաքննել որոշ թիմերի դոպինգային գործերը: Նա հետեւում է նման խթանիչ դեղամիջոցների պահպանման, օգտագործման, ներկրման մասին Ֆրանսիայում գործող օրենքներին:

Ամենահարուստ ավանդույթներ ունեցող, ամենահեղինակավոր «Տուր դը Ֆրանսի» վարկը շատ է ընկել: Ի՞նչ է սպասում հեծանվավազքին:

ԹԵՆԻՍ

Աղասին կրկին հաղթում է

Համաշխարհային շարքի մի քանի մրցաշարեր ավարտվեցին կիրակի օրը:

Դրանցից երկուսը տեղի ունեցան ԱՄՆ-ում, Կալիֆոռնիայում: Լոս Անջելեսում անցկացված տղամարդկանց մրցաշարին, որտեղ մրցանակային հիմնադրամը 340 հազար դոլար էր, մասնակցեցին 32 թենիսիստներ: Հաղթող հանդես եկավ Անդրե Աղասին (ԱՄՆ): Եզրափակիչում նա 6-4, 6-4 հաշվով հաղթեց Թիմ Հենմանին (Անգլիա) եւ տիրեց գլխավոր մրցանակին: Աղասին մինչեւ այս մրցաշարը աշխարհի ուժեղագույն թենիսիստների ցուցակում 13-րդն էր, իսկ այժմ վեր կբարձրանա եւս մի քանի աստիճանով: Հիշեցնենք, որ հենց վերջերս Աղասին հաղթեց Վաշինգտոնի ուժեղ մրցաշարում: Մրցաշարին մասնակցում էր նաեւ մեր Սարգիս Սարգսյանը: Առաջին խաղում նա 6-1, 6-2 հաշվով պարտության մատնեց հարավաֆրիկացի Ուեյն Ֆերեյրային, սակայն երկրորդում, 3-6, 6-4, 2-6 հաշվով պարտություն կրելով ամերիկացի Ջոյսից, դուրս մնաց պայքարից:

Պալո Ալտոյում էին մրցում կանայք: Մրցանակային հիմնադրամն այստեղ ավելի բարձր էր՝ 450 հազար դոլար: Եզրափակիչում հանդիպեցին ամերիկուհի թենիսիստուհիներ Լինդսեյ Դեւենպորտը եւ Վենուս Ուիլյամսը: 6-4, 5-7, 6-7 հաշվով հաղթանակ տարավ ավելի փորձառու Դեւենպորտը:

Ամենամեծ թվով՝ 48 մասնակիցներ ուներ ավստրիական Կիցբյուելում անցկացված մրցաշարը (մրցանակային հիմնադրամը՝ 525 հազար դոլար): Առաջին մրցանակի համար խաղում

հանդիպեցին Ալբերտո Կոստան (Իսպանիա) եւ Անդրեա Գաուդենցին (Իտալիա): Փոփոխական հաջողությամբ անցած պայքարում է վերջը հաղթեց իսպանացի թենիսիստը՝ 6-2, 1-6, 6-2, 3-6, 6-1:

Խորվաթիայի Ումագ քաղաքում անցկացված մրցումների գլխավոր մրցանակը վճռական հանդիպման ժամանակ վիճարկեցին չեխ Բոգդան Ուլիգրախը եւ շվեդ Մագնուս Նորմանը: Մրցակցին հաղթելով 6-3, 7-6 հաշվով՝ այն նվաճեց Ուլիգրախը: Ումագում մրցանակային հիմնադրամը 400 հազար դոլար էր:

ԲԱԺԻՆԸ ՎԱՐՈՒՄ Է ՌԱԶՄԻԿ ԱԿԱԳՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքով

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանում թունավոր թափոնները ոչնչացնելու տեղ չկա

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ներկայումս Հայաստանի տարածքում կուտակվել են մեծ քանակությամբ թունավոր թափոններ, որոնք ենթակա են ոչնչացման, «Նոյյան տապանի» թղթակցին տեղեկացրեց ՀՀ բնապահպանության նախարարության վնասակար նյութերի հաշվառման եւ հսկողության վարչության պետ Անահիտ Ալեքսանդրյանը: Նա նշեց, որ տագնապ է հարուցում այն հանգամանքը, որ չկան անհրաժեշտ արտադրական հզորություններ նախատեսված դրանց ոչնչացման կամ վերամշակման համար:

Տկն Ալեքսանդրյանը հաղորդեց նաեւ, որ վարչությունում տարբերաբար բազմաթիվ հայտեր են ստացվում հիվանդանոցներից, դեղատներից, ինչպես նաեւ բարեգործական կազմակերպություններից, պահեստներում կուտակված փչացած կամ ժամկետանց դեղորայքի ոչնչացման հարցում օգնելու կամ դրանք «Նաիրիտ» ԳԱՄ ՓԲԸ-ում այրելու թույլտվության խնդրանքով: «Ժամկետանց դեղերը Բազելյան կոնվենցիայի համապատասխան, մտնում են վնասակար թափոնների կատեգորիայի մեջ», նշեց Ա. Ալեքսանդրյանը, իսկ տվյալ արտադրության տեխնոլոգիան չի նախատեսում դրանց ոչնչացման հետ կապված գործողություն: Այնպես որ ներկայումս օգտագործման համար ոչ պիտանի դեղերը այրել, ինչպես արվում էր նախկինում, «Նաիրիտում» արգելվում է:

Խնդիրը, ըստ Ա. Ալեքսանդրյանի, շատ ավելի ընդարձակ է, քանի որ ժամկետանց դեղերից բացի, գիտահետազոտական ինստիտուտների, արդյունաբերական ձեռնարկությունների պահեստներում եւ տնտեսություններում կուտակվել են հսկայական քանակությամբ զանազան քիմիական նյութեր եւ պեստիցիդներ, որոնց մեծ մասը պիտանի չէ օգտագործման:

«Անհրաժեշտ է շտապ գույքագրել եւ կազմել վտանգավոր թափոնների ցանկը նշելով քանակը», հայտարարեց տկն Ալեքսանդրյանը: Այնուհետեւ հարկավոր է մշակել դրանց ոչնչացման էկոլոգիապես անվտանգ եւ առավել խնայողական մեխանիզմներ: Պետք է լուծվի նաեւ ֆինանսական պատասխանատվության հարցը, քանզի թունավոր նյութերի ոչնչացումը մեծ ֆինանսական ծախսեր է պահանջում (միջինը 1 տ թափոնների համար ծախսվում է մինչեւ 1500 ԱՄՆ դոլար):

Այդ խնդրի լուծման հիմնական առաջարկները շարադրված են բնապահպանության նախարարության մշակած որոշման նախագծում, որը ներկայացվելու է Հայաստանի կառավարության քննարկմանը:

Քննությունների արդյունքների բողոքարկումները կազմում են 10-12 տոկոս

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ընդունելության քննությունները մոտենում են այն կետին, երբ արդեն որոշելի է, թե ինչ միավորներ են անհրաժեշտ այս կամ այն մասնագիտությամբ բուհ ընդունվելու համար:

Հանրապետական ընդունող հանձնաժողովում (ՀԸՀ) ասացին, որ մինչ այսօր մայրաքաղաքում քննական հանձնաժողովներն անցկացրել են 81 քննություն, 11.386 դիմորդից քննություն է հանձնել 8800-ը:

Ըստ կրթության եւ գիտության նախարարության եւ ՀԸՀ լիազոր ներկայացուցչի, որը չցանկացավ հականե հանվանե հիշատակվել, դիմորդների ընդհանուր պատրաստվածությունը թույլ է, որը հիմնականում դպրոցում ձեռք բերած գիտելիքների ցածր մակարդակի արդյունք է: Շատ-շատ են ծածկագրերից օգտվելու փորձերը, դրանք «ուժի մեջ դնելու» հոսանք է սկսվում հատկապես, երբ քննական ժամանակը մոտենում է ավարտին, եւ դիմորդը զգում է, որ հեռու է դրական գնահատականից: Նա հավաստեց, որ ամեն ինչ արվում է անկաշկանդ, անաչառ քննական մթնոլորտի կազմակերպման, յուրաքանչյուրին ըստ գիտելիքների գնահատման համար, եւ համոզված է, որ կայուն գիտելիքներ ունեցողներն անպայման կհասնեն ցանկալի արդյունքի:

Այսուհանդերձ, ինչպես ասաց լիազոր ներկայացուցիչը, չեն պակասում ասեկոսեները, թե իբր աշխատանքները գնահատելիս մեծ դեր են խաղում տարբեր առարկաների համար տարբեր չափեր կազմող դրամական «միջամտությունները», թե բուհի ներսում գտնվող յուրաքանչյուր ոք կարող է «գործ դզել», թե դիմորդները գործարքի առաջարկով փորձում են դիմել անգամ լիազոր ներկայացուցիչներին: Սակայն լիազոր ներկայացուցիչների անկողմնակալ վերաբերմունքի ու քննական հանձնաժողովի անդամների նկատմամբ նրանց խիստ դիրքորոշման շուրջ, ինչպես ասացին ՀԸՀ-ում, արդեն նույնիսկ անեկդոտ է շրջում եւ ավելացրին, որ քննությունների արդյունքների բողոքարկումը կազմում է ընդամենը 10-12 տոկոս, որոնց կեսի դեպքում լինում են դրական փոփոխություններ:

«Կարգավորման համար պետք է Հայաստանին զիջումների մղել»

ԲԱՔՈՒ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՍՆԱՐ: «Որպես ՄԽ անդամ, Ռուսաստանը հանդես է գալիս ղարաբաղյան հակամարտության Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության եւ սահմանների անձեռնմխելիության սկզբունքների հաշվառմամբ կարգավորման օգտին: Սակայն դա պետք է համաձայնեցնել կյանքի իրողությունների հետ»: Ադրբեջանի Միլլի մեջլիսի միջազգային հարցերով մշտական կոմիտեի հետ հանդիպման ընթացքում այսպիսի հայտարարությամբ է հանդես եկել ոչ պաշտոնական այցով Բաքվում գտնվող ՌԴ Պետդումայի միջազգային գործերի կոմիտեի նախագահ Վլադիմիր Լուկինը: Լուկինի խոսքերով, հարկ է օգտագործել «մտրակի եւ բլիթի» քաղաքականությունը: Այդ նպատակով «Հայաստանին պետք է զիջումների մղել»: «Զիջումներն անխուսափելի են, քանի որ Հայաստանն այլ ելք չունի», նշել է Լուկինը, ընդգծելով, որ միջազգային հանրությունը այլեւս չի պաշտպանում Հայաստանի դիրքորոշումը: Հանդիպմանը մասնակցած Ադրբեջանում ռուսական համայնքի ղեկավար Միխաիլ Զաբելինը իր հերթին հայտարարել է, որ հանուն Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի Ռուսաստանը կորցնում է ողջ Կովկասը: «Այստեղ բնակվող ռուսները դա իրենց մաշկի վրա են զգում, քանի որ ԱՊՀ տարածքում ռուսների նկատմամբ լավագույն վերաբերմունքը այստեղ է՝ Ադրբեջանում»:

Հրդեհներ Նոյեմբերյանի սահմանամերձ տարածքում

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վերջին օրերին ադրբեջանական զինուժի արձակած կրակից բռնկված հրդեհը վնասներ է պատճառել Նոյեմբերյանի սահմանային տարածքներին: Ինչպես հայտնեցին Դովեղի գյուղապետարանից, Ջալաղ տեղամասում այրվել է 4 հա դեղձի եւ խնձորի այգի, որը սահմանային լինելու պատճառով չէր մշակվում: Այրվել է նաեւ 20 հա չհնձված չորացած խոտհարք: Բերդավանքի գյուղապետարանի տվյալներով, գյուղի Ղաղմա, Սարահատ տեղամասերում ադրբեջանական կողմի գնդակոծությունների հետեւանքով այրվել է 35 հա խաղողի այգի, 30 տ կուտակած խոտ, մոտ 130 հա չհնձված չորացած խոտհարք:

Կթողարկվի Շուշիի Ղազանչեցոց եկեղեցու պատկերով հուշադրամ

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հուլիսի 31-ից Լեռնային Ղարաբաղում էր ՀՀ կենտրոնական բանկի պատվիրակությունը բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանի գլխավորությամբ: ԿԲ տեղեկատվական կենտրոնից հայտնեցին, որ եռօրյա այցի ընթացքում պատվիրակությունը հանդիպումներ է ունեցել ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի, վարչապետ Ժիրայր Պողոսյանի, ֆինանսների նախարար Վ. Միքայելյանի, Արցախի բանկի նախագահ Կ. Ներսիսյանի հետ, իրականացրել նաեւ բանկային աշխատողների ատեստավորումը:

Հանդիպումների ընթացքում կողմերն անդրադարձել են տնտեսական եւ ֆինանսական իրավիճակին, հարկահավաքման գործընթացին, Ղարաբաղում իրականացվող տնտեսական բարեփոխումների առանձնահատկություններին: Քննարկվել են Արցախում Գյուղփոխօգնության կոոպերատիվ բանկի ստեղծմանը, ԼՂՀ գանձապետարանի ներդրման աշխատանքներին, ԿԲ տեխնիկական եւ մասնագիտական օժանդակությանը վերաբերող, ինչպես նաեւ Ղարաբաղի բանկային համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացման խնդիրները: Նախատեսվում է, որ ՀՀ ԿԲ-ն կթողարկի Շուշիի Ղազանչեցոց եկեղեցու պատկերով հուշադրամ:

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ
ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

Ազգային կրթական ծրագիր

Դպրոցական պարտադիր (ի տարբերություն պետական պարտադիր) ուսումնական պլանների շրջանակներում նախատեսված առարկաների ներդրմանն ու զարգացմանն օժանդակելու նպատակով ԲՀԻՕՀՀՄ-ը հայտարարում է ուսումնական ծրագրերի մրցույթ: Մրցույթին մասնակցել ցանկացող դպրոցները եւ մանկավարժական հիմնարկները պետք է ներկայացնեն նախագիծ-առաջարկներ մինչեւ ս. թ. սեպտեմբերի 30-ը: Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել ԲՀԻ օժանդակության հիմնադրամ հետեւյալ հասցեով՝
Երեւան, Այգեձորի 53բ:
Հեռ. 27 21 19, 27 17 13
Հեռ/ֆաքս 151 088

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ
ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

Բաց հասարակության ինստիտուտ հետազոտությունների աջակցության ծրագիրը հայտարարում է անհատական եւ խմբային հետազոտական նախագծերի մրցույթ: Գրանտները տրվում են հետեւյալ բնագավառներում՝ մշակույթ եւ ճարտարապետություն, տնտեսագիտություն, կրթություն, պատմություն, մարդու էկոլոգիա, շրջակա միջավայրի եւ կայուն զարգացում, իրավունք, լեզվաբանություն, գրականություն, փիլիսոփայություն, քաղաքագիտություն, սոցիոլոգիա, քաղաքային եւ բնակչության ուսումնասիրություններ:

Դիմումները ընդունվում են մինչեւ 1998 թ. հոկտեմբերի 19-ը:

Դիմումների եւ լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել.
Երեւան, Այգեձորի 53բ:
Հեռ. 272119, 271713

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ
ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ը հայտարարում է մրցույթ Բուլղարիայի ամերիկյան համալսարանում սովորելու կրթաթոշակի համար:
Անհրաժեշտ է.
- լինել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի,
- դպրոցն ավարտած լինել մինչեւ 1998 թ. օգոստոս ամիսը,
- անգլերենի լավ իմացություն՝ բանավոր եւ գրավոր,
- չլինել բարձրագույն ուսումնական հաստատության ուսանող:

Չորս տարի սովորելուց հետո համալսարանը շնորհում է բակալավրի աստիճան հետեւյալ մասնագիտություններով՝
- Կիրառական տնտեսագիտություն
- Բիզնեսի կառավարում
- Համակարգչային գիտություն
- Անգլերեն լեզու
- Պատմություն
- Ժուռնալիստիկա եւ զանգվածային հաղորդակցություն
- Քաղաքագիտություն եւ միջազգային հարաբերություններ
- Հարավարեւելյան եվրոպական ուսումնասիրություններ:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ 1998 թ. հոկտեմբերի 16-ը:
Լրացուցիչ տեղեկությունների եւ դիմումների համար դիմել՝
Երեւան, Այգեձորի 53բ:
Հեռ. 272119, 271713

Սիրելի հայրենակիցներ

Դիմում ենք ձեզ օգնելու մեր կարիքավոր հայրենակիցներին:
Եթե տանը ունեք ձեզ համար ոչ պիտանի հագուստ, կոշիկ, կենցաղային իրեր, կարող եք հանձնել հետեւյալ հասցեով՝ Պուշկինի 38, «Գթություն» հայկական բարեգործական միություն, հեռ. 58-76-21:
«Գթություն» հայկական բարեգործական միության քրիստոնեական քաղցրական կենտրոնը գործում է ամեն երեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 11-18: Այնտեղ կգիտեք հոգեւոր տեսաֆիլմեր եւ ձեր հարցերին կստանաք բավարար պատասխաններ: Մուտքն ազատ է, հասցեն Տերյան 83:

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
հեռախոսով (589167, 581351) - պարբերաբար հրատարակվող տեղեկագրքերով - մագնիսական սկավառակներով - INTERNET ցանցով (http://www.arminco.com/spyur):

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 877. Տպաքանակը՝ 3500. Ստորագրված է տպագրության՝ 3. 08. 1998. Գինը՝ 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@